

Daňové zákony

v úplném znění k 1. 1. 2022
s přehledy a komentáři změn

- daně z příjmů s rozlišením změn pro rok 2022
- kompenzační bonus
- rezervy pro zjištění základu daně z příjmů
- daň z přidané hodnoty
- spotřební daně
- ekologické daně
- o povinném značení lihu
- daň silniční
- daň z nemovitých věcí
- daňový řád
- přehled smluv o zamezení dvojímu zdanění
- cestovní náhrady a všeobecné doplňující informace vycházející z průměrné mzdy

12. aktualizované vydání

EDICE DANĚ

Doporučená
cena **139 Kč**

Novelizace přijaté a publikované ve Sbírce zákonů, jejichž účinnost nastává:

- **od 1. 1. 2022**, jsou uvedeny v textu zákona **tučně**,
- ostatní změny jsou označeny **rastrem** a opatřeny *redakční poznámkou*.

*Redakce nakladatelství děkuje panu Ing. Pavlu Běhounkovi a panu Ing. Ivu Šulcovi
za odbornou spolupráci při zpracování přehledů změn k jednotlivým zákonům.*

Obsah

Úvod	4
Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů	
přehled změn.....	5
úplné znění.....	8
Zákon č. 519/2021 Sb., o kompenzačním bonusu pro rok 2022	
přehled	106
úplné znění.....	108
Zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů	
přehled změn.....	112
úplné znění.....	113
Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty	
přehled změn.....	122
úplné znění.....	128
Nariadení vlády č. 361/2014 Sb., o stanovení dodání zboží nebo poskytnutí služby pro použití režimu přenesení daňové povinnosti	
úplné znění.....	197
Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních	
přehled změn.....	198
úplné znění.....	199
Zákon č. 261/2007 Sb.	
Část čtyřicátá pátá – daň ze zemního plynu a některých dalších plynů	
úplné znění.....	266
Část čtyřicátá šestá – daň z pevných paliv	
úplné znění.....	270
Část čtyřicátá sedmá – daň z elektřiny	
úplné znění.....	274
Zákon č. 307/2013 Sb., o povinném značení lihu	
úplné znění	278
Zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční	
přehled změn.....	290
úplné znění.....	290
Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí	
přehled změn.....	294
úplné znění.....	294
Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád	
přehled změn.....	304
úplné znění.....	305
Přehled platných smluv České republiky o zamezení dvojímu zdanění	347
Všeobecné doplňující informace	350

Úvod

Daňových změn pro rok 2022 je poměrně malé množství, nicméně např. zákon o daních z příjmů nebo zákon o DPH se změnám pro rok 2022 nevyhnují. V případě zákona o DPH se jedná např. o zásadní změny v uplatnění **DPH u cestovního ruchu**, a proto byly do tohoto komentáře zařazeny příklady, které k tomuto tématu zveřejnila Finanční správa ČR v závěru roku 2021.

V **zákoně o daních z příjmů** se s účinností od 28. 7. 2021 zvýšily částky **daňového zvýhodnění na děti**, které se použijí v daňovém přiznání za rok 2021 nebo v ročním zúčtování daně za rok 2021 a dále při výpočtu zálohy na daň počínaje zúčtováním mezd za leden 2022. Od roku 2022 se také např. uplatní **sleva na poplatníka ve výši 30 840 Kč**.

Aktuálním tématem daní z příjmů je **zvýšení hodnotové hranice pro hmotný majetek od 1. 1. 2021 na částku 80 000 Kč**. Od 1. 1. 2021 byla zrušena **kategorie nehmotného majetku**. Dále je u vybraného hmotného majetku pořízeného od 1. 1. 2020 do 31. 12. 2021 umožněno uplatňovat **mimořádné odpisy**. Tyto změny doprovází řada praktických komplikací (např. pokud dojde **k technickému zhodnocení**) nejen z hlediska daňového přiznání za rok 2021, ale i z hlediska roku 2022, a proto byly do publikace zařazeny příklady k těmto změnám. Součástí komentáře k daním z příjmů je i připomenutí základních zásad uplatnění **paušální daně** a aktuálních problémů, které se týkají **daňové ztráty**, která bude v roce 2022 vykázána za rok 2021.

Zákon o DPH byl zásadním způsobem novelizován **od 1. 10. 2021** – změny jednotlivých ustanovení jsou v publikaci podrobně komentovány a souhrnný komentář vysvětluje praktický význam těch nejdůležitějších změn.

Zákon o dani silniční nebyl pro rok 2022 novelizován, nicméně je opatřen stále aktuálním posledním výkladem Finanční správy ČR k nejběžnějším problémům, které s uplatněním této daně souvisí.

V **zákoně o dani z nemovitých věcí** je několik aktuálních změn pro rok 2022, které jsou v této knize vysvětleny. Pro rok 2022 již neplatí přechodné období pro osvobození např. remízků, pokud nejsou evidovány v evidenci ekologicky významných prvků – tato skutečnost má za následek nutnost podat pro rok 2022 daňové přiznání.

Daňový řád prošel zásadní změnou od 1. 1. 2021, a proto jsou některé platné základní principy správy daní v knize vysvětleny, např. včetně termínů pro podání daňového přiznání za rok 2021.

Do 31. 12. 2022 je pozastavena **evidence tržeb** a od 1. 1. 2023 lze v této oblasti očekávat změny včetně možnosti úplného zrušení této evidence. Proto zákon o evidenci tržeb není součástí tohoto vydání. Naopak je v roce 2022 velice aktuální **kompensační bonus pro rok 2022**, a proto byl tento zákon do knihy zařazen včetně praktického komentáře.

Nadále jsou součástí knihy informace o průměrné mzdě a o údajích z ní plynoucích (např. minimální výše záloh na pojistné u OSVČ, výše paušálních záloh pro OSVČ v paušálním režimu, rozhodný příjem pro účast na nemocenském pojištění atd.) a údaje o tuzemských i zahraničních cestovních náhradách.

Zákon o daních z příjmů – přehled změn

Novela provedená předpisem	Mění	Účinnost
Zákon č. 39/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů	<ul style="list-style-type: none"> • § 15 odst. 1 <i>Přechodné zvýšení limitu pro odpočet darů od základu daně z příjmů fyzických osob na 30 % základu daně pro období roku 2020 a 2021. Počínaje rokem 2022 se již opět použije limit 15 % základu daně.</i> • § 20 odst. 8 <i>Přechodné zvýšení limitu pro odpočet darů od základu daně z příjmů právnických osob na 30 % základu daně z 10 % pro období roku 2020 a 2021, resp. pro období, která skončila od 1. 3. 2020 do 28. 2. 2022 – např. tedy pro hospodářský rok 03/2021 až 02/2022; pro hospodářský rok 04/2021 až 03/2022 se již použije limit 10 % základu daně.</i> 	4. 2. 2021
Zákon č. 588/2020 Sb., o náhradním výživném pro nezaopatřené dítě a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o náhradním výživném)	<ul style="list-style-type: none"> • § 4 odst. 1 písm. i) <i>Osvobození od daně z příjmů fyzických osob doplněno o náhradní výživné pro nezaopatřené dítě podle zákona o náhradním výživném.</i> 	1. 7. 2021
Zákon č. 285/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů	<ul style="list-style-type: none"> • § 35c odst. 1 <i>Zvýšení částek daňového zvýhodnění na druhé dítě a na třetí a každé další dítě – použilo se již pro období roku 2021, avšak při výpočtu zálohy na daň z příjmů že závislé činnosti se poprvé použije při zúčtování mezd za 01/2022.</i> • § 35d odst. 4 <i>Počínaje zúčtováním mzdy a výpočtem zálohy na daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti za 01/2021 není omezena výše měsíčního daňového bonusu.</i> 	28. 7. 2021
Zákon č. 329/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony	<ul style="list-style-type: none"> • § 35bb odst. 6 písm. b) <i>Předškolním zařízením pro účely slevy za umístění dítěte je také „zařízení služby péče o dítě v dětské skupině podle zákona upravujícího poskytování služby péče o dítě v dětské skupině nebo obdobné zařízení v zahraničí“ – před novelizací se jednalo o „zařízení služby péče o dítě v dětské skupině“.</i> • § 35bb odst. 6 písm. c) bod 1 <i>Předškolní zařízení provozované na základě živnostenského zákona musí nadále odpovídat mateřské škole podle školského zákona anebo zařízení služby péče o dítě v dětské skupině – druhá skupina zařízení byla změněna stejně, jako bylo změněno písm. b).</i> 	1. 10. 2021 <i>Poprvé se použije pro zdaňovací období roku 2022</i>
Zákon č. 343/2020 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s implementací daňových předpisů Evropské unie a v oblasti zamezení dvojímu zdanění	<ul style="list-style-type: none"> • § 23e odst. 7 a 8 <i>V úpravě omezení uznatelnosti nadměrných výpůjčních výdajů podle směrnice ATAD (směrnice proti vyhýbání se daňovým povinnostem) doplněna úprava pro společníka veřejné obchodní společnosti nebo komplementáře komanditní společnosti.</i> 	1. 1. 2022
Zákon č. 609/2020 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti daní a některé další zákony	<ul style="list-style-type: none"> • § 35ba odst. 1 písm. a) <i>Zvýšení slevy na poplatníka z 27 840 Kč pro zdaňovací období roku 2021 na 30 840 Kč počínaje obdobím roku 2022.</i> 	1. 1. 2022
Zákon č. 251/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony	<ul style="list-style-type: none"> • § 19 odst. 1 písm. f) • § 19 odst. 1 písm. u) • poznámka pod čarou č. 124 • § 19b odst. 2 písm. b) bod 3 <i>Jedná se o legislativně-technické změny související s novelou zákona o podpoře regionálního rozvoje.</i>	1. 1. 2022
Zákon č. 286/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony	<ul style="list-style-type: none"> • § 35 odst. 4 a 5 <i>Zavedení slevy pro právnické i fyzické osoby na zastavenou exekuci. Zavedení této slevy vyvolalo legislativně-technické změny níže uvedených ustanovení.</i> • § 38g odst. 3 • § 38h odst. 6 • § 38j odst. 2 písm. d), odst. 3 • § 38k nadpis, odst. 5 • § 38l nadpis, odst. 2 a 5 	1. 1. 2022
Zákon č. 297/2021 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžní částky osobám sterilizovaným v rozporu s právem a o změně některých souvisejících zákonů	<ul style="list-style-type: none"> • § 4 odst. 1 písm. g) bod 5 <i>Osvobození částky poskytnuté podle zákona č. 297/2021 Sb. od daně z příjmů fyzických osob.</i> 	1. 1. 2022
Zákon č. 324/2021 Sb., o jednorázovém odškodnění subjektů dotčených mimořádnou událostí v areálu muničních skladů Vlachovice-Vrbětice a o změně některých zákonů	<ul style="list-style-type: none"> • § 4 odst. 1 písm. g) bod 6 <i>Osvobození částky poskytnuté podle zákona č. 324/2021 Sb. od daně z příjmů fyzických osob.</i> 	1. 1. 2022

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů,

ve znění zákona č. 35/1993 Sb., č. 96/1993 Sb., č. 157/1993 Sb., č. 196/1993 Sb., č. 323/1993 Sb., č. 42/1994 Sb., č. 85/1994 Sb., č. 114/1994 Sb., č. 259/1994 Sb., č. 32/1995 Sb., č. 87/1995 Sb., č. 118/1995 Sb., č. 149/1995 Sb., č. 248/1995 Sb., č. 316/1996 Sb., č. 18/1997 Sb., č. 151/1997 Sb., č. 209/1997 Sb., č. 210/1997 Sb., č. 227/1997 Sb., č. 111/1998 Sb., č. 149/1998 Sb., č. 168/1998 Sb., č. 333/1998 Sb., č. 63/1999 Sb., č. 129/1999 Sb., č. 144/1999 Sb., č. 170/1999 Sb., č. 225/1999 Sb., nálezu Ústavního soudu č. 3/2000 Sb., zákona č. 17/2000 Sb., č. 27/2000 Sb., č. 72/2000 Sb., č. 100/2000 Sb., č. 103/2000 Sb., č. 121/2000 Sb., č. 132/2000 Sb., č. 241/2000 Sb., č. 340/2000 Sb., č. 492/2000 Sb., č. 117/2001 Sb., č. 120/2001 Sb., č. 239/2001 Sb., č. 453/2001 Sb., č. 483/2001 Sb., č. 50/2002 Sb., č. 128/2002 Sb., nálezu Ústavního soudu č. 145/2002 Sb., zákona č. 198/2002 Sb., č. 210/2002 Sb., č. 260/2002 Sb., č. 308/2002 Sb., č. 575/2002 Sb., č. 162/2003 Sb., č. 362/2003 Sb., č. 438/2003 Sb., č. 19/2004 Sb., č. 47/2004 Sb., č. 49/2004 Sb., č. 257/2004 Sb., č. 280/2004 Sb., č. 359/2004 Sb., č. 360/2004 Sb., č. 436/2004 Sb., č. 562/2004 Sb., č. 628/2004 Sb., č. 669/2004 Sb., č. 676/2004 Sb., č. 179/2005 Sb., č. 217/2005 Sb., č. 342/2005 Sb., č. 357/2005 Sb., č. 441/2005 Sb., č. 530/2005 Sb., č. 545/2005 Sb., č. 552/2005 Sb., č. 56/2006 Sb., č. 57/2006 Sb., č. 109/2006 Sb., č. 112/2006 Sb., č. 179/2006 Sb., č. 189/2006 Sb., č. 203/2006 Sb., č. 223/2006 Sb., č. 245/2006 Sb., č. 264/2006 Sb., č. 29/2007 Sb., č. 67/2007 Sb., č. 159/2007 Sb., č. 261/2007 Sb., č. 296/2007 Sb., č. 362/2007 Sb., č. 126/2008 Sb., č. 306/2008 Sb., č. 482/2008 Sb., č. 2/2009 Sb., č. 87/2009 Sb., č. 216/2009 Sb., č. 221/2009 Sb., č. 227/2009 Sb., č. 281/2009 Sb., č. 289/2009 Sb., č. 303/2009 Sb., č. 304/2009 Sb., č. 326/2009 Sb., č. 362/2009 Sb., č. 199/2010 Sb., č. 346/2010 Sb., č. 348/2010 Sb., č. 73/2011 Sb., nálezu Ústavního soudu č. 119/2011 Sb., č. 188/2011 Sb., č. 329/2011 Sb., č. 353/2011 Sb., č. 355/2011 Sb., č. 370/2011 Sb., č. 375/2011 Sb., č. 420/2011 Sb., č. 428/2011 Sb., č. 458/2011 Sb., č. 466/2011 Sb., č. 470/2011 Sb., č. 192/2012 Sb., č. 399/2012 Sb., č. 401/2012 Sb., č. 403/2012 Sb., č. 428/2012 Sb., č. 500/2012 Sb., č. 503/2012 Sb., č. 44/2013 Sb., č. 80/2013 Sb., č. 241/2013 Sb., č. 105/2013 Sb., č. 160/2013 Sb., č. 215/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., nálezu Ústavního soudu č. 162/2014 Sb., zákona č. 247/2014 Sb., č. 267/2014 Sb., č. 332/2014 Sb., č. 84/2015 Sb., č. 127/2015 Sb., č. 221/2015 Sb., č. 375/2015 Sb., č. 377/2015 Sb., č. 47/2016 Sb., č. 105/2016 Sb., č. 113/2016 Sb., č. 125/2016 Sb., č. 148/2016 Sb., č. 188/2016 Sb., nálezu Ústavního soudu č. 271/2016 Sb., zákona č. 321/2016 Sb., č. 454/2016 Sb., č. 170/2017 Sb., č. 200/2017 Sb., č. 225/2017 Sb., č. 246/2017 Sb., č. 254/2017 Sb., č. 293/2017 Sb., č. 92/2018 Sb., č. 174/2018 Sb., č. 306/2018 Sb., č. 32/2019 Sb., č. 80/2019 Sb., č. 125/2019 Sb., nálezu Ústavního soudu č. 303/2019 Sb., zákona č. 364/2019 Sb., č. 299/2020 Sb., č. 343/2020 Sb., č. 386/2020 Sb., č. 450/2020 Sb., č. 540/2020 Sb., č. 543/2020 Sb., č. 588/2020 Sb., **č. 609/2020 Sb.**, č. 39/2021 Sb., **č. 251/2021 Sb.**, č. 285/2021 Sb., **č. 286/2021 Sb.**, **č. 297/2021 Sb.**, **č. 324/2021 Sb.**, č. 329/2021 Sb. a zákona **č. 353/2021 Sb.**

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

§ 1

Tento zákon zapracovává příslušné předpisy Evropské unie¹³⁷⁾ a upravuje

- a) daň z příjmů fyzických osob,
- b) daň z příjmů právnických osob.

ČÁST PRVNÍ

Daň z příjmů fyzických osob

§ 2

Poplatníci daně z příjmů fyzických osob

(1) Poplatníky daně z příjmů fyzických osob jsou fyzické osoby. Poplatníci jsou daňovými rezidenty České republiky, nebo daňovými nerezidenty.

(2) Poplatníci jsou daňovými rezidenty České republiky, pokud mají na území České republiky bydliště nebo se zde obvykle zdržují. Daňoví rezidenti České republiky mají daňovou povinnost, která se vztahuje jak na příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky, tak i na příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí.

(3) Poplatníci jsou daňovými nerezidenty, pokud nejsou uvedeni v odstavci 2 nebo to o nich stanoví mezinárodní smlouvy. Daňoví nerezidenti mají daňovou povinnost, která se vztahuje jen na příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky (§ 22). Poplatníci, kteří se na území České republiky zdržují pouze za účelem studia nebo léčení, jsou daňovými nerezidenty a mají daňovou povinnost, která se vztahuje pouze na příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky, i v případě, že se na území České republiky obvykle zdržují.

(4) Poplatníky obvykle se zdržujícími na území České republiky jsou ti, kteří zde pobývají alespoň 183 dnů v příslušném kalendářním roce, a to souvisle nebo v několika obdobích; do doby 183 dnů se započítává každý započatý den pobytu. Bydlištěm na území České republiky se pro účely tohoto zákona rozumí místo, kde má poplatník stálý byt za okolností, z nichž lze usuzovat na jeho úmysl trvale se v tomto bytě zdržovat.

§ 2a

Poplatník v paušálním režimu

(1) Poplatníkem v paušálním režimu je od prvního dne rozhodného zdaňovacího období poplatník daně z příjmů fyzických osob, který

- a) k prvnímu dni rozhodného zdaňovacího období

1. je osobou samostatně výdělečně činnou podle zákona upravujícího důchodové pojištění, na kterou se vztahují právní předpisy upravující důchodové pojištění,
2. je osobou samostatně výdělečně činnou podle zákona upravujícího veřejné zdravotní pojištění, na kterou se vztahují právní předpisy upravující veřejné zdravotní pojištění a která není vyňata z povinnosti platit pojistné na veřejné zdravotní pojištění z důvodu dlouhodobého pobytu v cizině,
3. není plátcem daně z přidané hodnoty a nemá registrační povinnost k dani z přidané hodnoty, s výjimkou registrační povinnosti identifikované osoby,
4. není společníkem veřejné obchodní společnosti ani komplementářem komanditní společnosti a
5. není dlužníkem, vůči němuž bylo zahájeno insolvenční řízení,
- b) ve zdaňovacím období bezprostředně předcházejícím rozhodnému zdaňovacímu období neměl příjmy ze samostatné činnosti převyšující 1 000 000 Kč, pokud se nejedná o
 1. příjmy od daně osvobozené,
 2. příjmy, které nejsou předmětem daně,
 3. příjmy, ze kterých je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně,
- c) k prvnímu dni rozhodného zdaňovacího období nevykonává činnost, ze které plynou příjmy ze závislé činnosti, s výjimkou příjmů, z nichž je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně, a
- d) podá správci daně oznámení o vstupu do paušálního režimu a nejpozději v poslední den lhůty pro podání oznámení o vstupu do paušálního režimu učinil oznámení o zahájení samostatné výdělečné činnosti podle zákona upravujícího organizaci a provádění sociálního zabezpečení a oznámení o zahájení samostatné výdělečné činnosti podle zákona upravujícího veřejné zdravotní pojištění; tato lhůta je zachována, je-li nejpozději v poslední den této lhůty učiněno podání obsahující údaje požadované v příslušném oznámení správci daně společně s oznámením o vstupu do paušálního režimu nebo živnostenskému úřadu společně s ohlášením živnosti nebo žádostí o koncesi.

(2) Poplatník daně z příjmů fyzických osob, který zahajuje činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti, je poplatníkem v paušálním režimu od prvního dne kalendářního měsíce, ve kterém tuto činnost zahajuje, pokud

- a) splňuje podmínky podle odstavce 1, přičemž podmínky podle odstavce 1 písm. a) a c) musí být splněny namísto k prvnímu dni rozhodného zdaňovacího období ke dni zahájení této činnosti,
- b) v části rozhodného zdaňovacího období přede dnem zahájení této činnosti nebyl plátcem daně z přidané hodnoty, společníkem

do 31. prosince 2021 může poplatník, který je jeho prvním odpisovatelem, odepsat rovnoměrně bez přerušení do 100 % vstupní ceny za 12 měsíců.

(2) Hmotný majetek zařazený v odpisové skupině 2 podle přílohy č. 1 k tomuto zákonu pořízený v období od 1. ledna 2020 do 31. prosince 2021 může poplatník, který je jeho prvním odpisovatelem, odepsat bez přerušení do 100 % vstupní ceny za 24 měsíců, přitom za prvních 12 měsíců uplatní odpisy rovnoměrně do výše 60 % vstupní ceny hmotného majetku a za dalších bezprostředně následujících 12 měsíců uplatní odpisy rovnoměrně do výše 40 % vstupní ceny hmotného majetku.

(3) Odpisy podle odstavců 1 a 2 se stanoví s přesností na celé měsíce; přitom poplatník má povinnost zahájit odpisování počínaje následujícím měsícem po dni, v němž byly splněny podmínky pro odpisování. Při zahájení nebo ukončení odpisování v průběhu zdaňovacího období lze uplatnit odpisy pouze ve výši připadající na toto zdaňovací období. Odpisy se zaokrouhlují na celé koruny nahoru.

(4) Mimořádné odpisy hmotného majetku podle odstavců 1 a 2 nelze uplatnit u hmotného majetku odpisovaného podle § 30 odst. 4 a 5.

(5) Technické zhodnocení hmotného majetku odpisovaného podle odstavců 1 a 2 nezvyšuje jeho vstupní cenu. Ukončené technické zhodnocení se zařídí do odpisové skupiny, ve které je zaříděn hmotný majetek, na kterém je technické zhodnocení provedeno, a odpisuje se jako hmotný majetek podle § 26 až 30 a § 31 až 33.

§ 30b

Odpisy hmotného majetku využívaného k výrobě elektřiny ze slunečního záření

(1) Hmotný majetek v klasifikaci produkce CZ-CPA označený kódem skupiny 27.11, 27.12 a dále v subkategorii CZ-CPA 26.11.22 využívaný k výrobě elektřiny ze zařízení pro výrobu elektřiny ze slunečního záření se odpisuje rovnoměrně bez přerušení po dobu 240 měsíců do 100 % vstupní ceny nebo zvýšené vstupní ceny.

(2) Odpisy podle odstavce 1 se stanoví s přesností na celé měsíce; přitom poplatník má povinnost zahájit odpisování počínaje následujícím měsícem po měsíci, v němž byly splněny podmínky pro odpisování. Při zahájení nebo ukončení odpisování v průběhu zdaňovacího období lze uplatnit odpisy pouze ve výši připadající na toto zdaňovací období. Odpisy se zaokrouhlují na celé koruny nahoru.

(3) Technické zhodnocení hmotného majetku odpisovaného podle odstavce 1 zvyšuje jeho vstupní cenu. Poplatník pokračuje v odpisování hmotného majetku ze zvýšené vstupní ceny snížené o již uplatněné odpisy od měsíce následujícího po měsíci, v němž bylo technické zhodnocení ukončeno, a to rovnoměrně bez přerušení po zbývající dobu odpisování stanovenou v odstavci 1, nejméně však po dobu 120 měsíců.

§ 30c

Odpisy při zvýšení spoluvlastnického podílu

(1) Pokud dojde ke zvýšení spoluvlastnického podílu u poplatníka, slučuje se nově nabývaný spoluvlastnický podíl s dosavadním spoluvlastnickým podílem a poplatník pokračuje ve způsobu odpisování dosavadního hmotného majetku ze změněné vstupní ceny.

(2) Pokud dochází ke zvýšení spoluvlastnického podílu způsoby uvedenými v § 30 odst. 10, lze odpisy uplatnit jen do výše součtu zůstatkových cen. Do úhrnu zůstatkových cen se přitom nezahrnuje zůstatková cena majetku u spoluvlastnického podílu, který byl vyloučen z odpisování.

(3) Pokud nelze určit, který spoluvlastnický podíl je dosavadní, způsob odpisování si zvolí poplatník jako při pořízení nového majetku.

§ 31

(1) Při rovnoměrném odpisování hmotného majetku jsou odpisovým skupinám přiřazeny tyto maximální roční odpisové sazby:

a) Roční odpisová sazba pro hmotný majetek neodpisovaný podle písmen b) až d)

Odpisová skupina	v prvním roce odpisování	v dalších letech odpisování	pro zvýšenou vstupní cenu
1	20	40	33,3
2	11	22,25	20
3	5,5	10,5	10
4	2,15	5,15	5,0
5	1,4	3,4	3,4
6	1,02	2,02	2,

b) Roční odpisová sazba při zvýšení odpisu v prvním roce odpisování o 20 %

Odpisová skupina	v prvním roce odpisování	v dalších letech odpisování	pro zvýšenou vstupní cenu
1	40	30	33,3
2	31	17,25	20
3	24,4	8,4	10,

c) Roční odpisová sazba při zvýšení odpisu v prvním roce odpisování o 15 %

Odpisová skupina	v prvním roce odpisování	v dalších letech odpisování	pro zvýšenou vstupní cenu
1	35	32,5	33,3
2	26	18,5	20
3	19	9	10,

d) Roční odpisová sazba při zvýšení odpisu v prvním roce odpisování o 10 %

Odpisová skupina	v prvním roce odpisování	v dalších letech odpisování	pro zvýšenou vstupní cenu
1	30	35	33,3
2	21	19,75	20
3	15,4	9,4	10.

(2) Roční odpisovou sazbu uvedenou v odstavci 1 písm. b) může použít poplatník s převážně zemědělskou a lesní výrobou,⁷⁾ který je prvním odpisovatelem stroje pro zemědělství a lesnictví, v klasifikaci produkce CZ-CPA označeného kódem 28.3. Za poplatníka s převážně zemědělskou a lesní výrobou se pro účely tohoto zákona považuje poplatník, u něhož příjmy z této činnosti činily v předcházejícím zdaňovacím období více než 50 % z celkových příjmů; přitom u poplatníka, jemuž vznikla daňová povinnost v průběhu zdaňovacího období, je rozhodný poměr skutečně dosažených příjmů.

(3) Roční odpisovou sazbu uvedenou v odstavci 1 písm. c) může použít poplatník, který je prvním odpisovatelem zařízení pro čištění a úpravu vod v klasifikaci produkce CZ-CPA označeného kódem 28.29.12 využívaného ve stavbách zařazených podle Klasifikace stavebních děl CZ-CC vydané Českým statistickým úřadem⁹⁾ do podtřídy 125113, pro třídící a úpravárenské zařízení na zhodnocení druhotných surovin zahrnutých v oddílu 28, pomocí něhož jsou zpracovány druhotné suroviny specifikované ve třídě CZ-CPA 38.32.

(4) Roční odpisovou sazbu uvedenou v odstavci 1 písm. d) může použít poplatník, který je prvním odpisovatelem hmotného majetku zaříděného podle tohoto zákona v odpisových skupinách 1 až 3 s výjimkou hmotného majetku uvedeného v odstavcích 2, 3 a 5.

(5) Roční odpisovou sazbu podle odstavce 1 písm. b) až d) nelze uplatnit u letadel, pokud nejsou využívána provozovateli letecké dopravy a leteckých prací na základě vydané koncese a provozovateli leteckých škol, u motocyklů a osobních automobilů, pokud nejsou využívány provozovateli silniční motorové dopravy a provozovateli taxislužby na základě vydané koncese a provozovateli autoškol nebo pokud se nejedná o osobní automobily v provedení speciální vozidlo podskupiny sanitní a pohřební podle zvláštního právního předpisu,⁷⁸⁾ hmotného majetku v klasifikaci produkce CZ-CPA označeného kódem 27.5 (spotřebiče převážně pro domácnost) a kódem 30.12 (rekreační a sportovní čluny).

(6) Za prvního odpisovatele hmotného movitého majetku se pro účely tohoto zákona považuje poplatník, který si jako první pořídil nový hmotný movitý majetek, který dosud nebyl užíván k určenému účelu a u předchozího odpisovatele byl zbožím. Za prvního odpisovatele hmotného movitého majetku se považuje i poplatník, který tento majetek pořídil nebo vyrobil ve vlastní režii.

(7) Při rovnoměrném odpisování se stanoví odpisy hmotného majetku za dané zdaňovací období ve výši jedné setiny součinu jeho vstupní ceny a přiřazené roční odpisové sazby. Poplatník může na základě svého rozhodnutí použít i sazby nižší než maximální sazby uvedené v odstavci 1. Sazby nižší než maximální sazby uvedené v odstavci 1 nemůže použít poplatník uvedený v § 2, který uplatňuje výdaje podle § 7 odst. 7 nebo § 9 odst. 4 a je povinen vést odpisy pouze evidičně podle § 26 odst. 8 nebo používá hmotný majetek pouze zčásti k zajištění zdanitelného příjmu a do výdajů k zajištění zdanitelného příjmu zahrnuje poměrnou část odpisů podle § 28 odst. 6.

(8) Při rovnoměrném odpisování ze zvýšené vstupní ceny hmotného majetku se stanoví odpisy tohoto majetku za dané zdaňovací období ve výši jedné setiny součinu jeho zvýšené vstupní ceny a přiřazené roční odpisové sazby platné pro zvýšenou vstupní cenu.

(9) Odpisy stanovené podle odstavců 7 a 8 se zaokrouhlují na celé koruny nahoru.

- a) že není povinen podat daňové přiznání,
- b) zda a od kterých plátců daně v uplynulém zdaňovacím období pobíral příjmy ze závislé činnosti,
- c) že manželka (manžel) žijící ve společně hospodařící domácnosti, na kterou (kterého) uplatňuje slevu na dani podle § 35ba odst. 1 písm. b), neměla (neměl) v uplynulém zdaňovacím období vlastní příjem přesahující roční hranici 68 000 Kč,
- d) v jaké hodnotě poskytl bezúplatné plnění podle § 15 odst. 1,
- e) v jaké výši byly zaplacený v uplynulém zdaňovacím období úroky z úvěru ze stavebního spoření, z hypotečního úvěru a nebo z jiného úvěru poskytnutého v souvislosti s těmito úvěry stavební spořitelnou nebo bankou a použitého na financování bytových potřeb v souladu s § 15 odst. 3 a 4, a
 1. zda a v jaké výši z takového úvěru uplatňuje současně jiná osoba nárok na odpočet úroků ze základu daně,
 2. že předmět bytové potřeby, na který uplatňuje odpočet úroků z poskytnutého úvěru, je užíván v souladu s § 15 odst. 4,
 3. že částka úroků, o kterou se snižuje základ daně podle § 15 odst. 3 a 4, v úhrnu u všech účastníků smluv o úvěrech žijících s poplatníkem ve společně hospodařící domácnosti nepřekročila v uplynulém zdaňovacím období 150 000 Kč,
- f) v jaké výši zaplatil příspěvky na své penzijní připojištění, doplňkové penzijní spoření nebo penzijní pojištění podle § 15 odst. 5,
- g) v jaké výši zaplatil pojistné na své soukromé životní pojištění podle § 15 odst. 6,
- h) v jaké výši zaplatil jako člen odborové organizace v uplynulém zdaňovacím období členské příspěvky podle § 15 odst. 7,
- i) v jaké výši zaplatil úhrady za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání podle § 15,
- j) jakou částku vynaložil za umístění dítěte v předškolním zařízení,
- k) v jaké výši mu byla přiznána náhrada za zastavenou exekuci.**

(6) Poplatník může učinit prohlášení podle odstavce 4 na stejné období kalendářního roku pouze u jednoho plátce.

(7) Neprokáže-li poplatník skutečnosti rozhodné pro poskytnutí měsíční slevy na dani podle § 35ba nebo na měsíční daňové zvýhodnění podle § 35d anebo neučiní-li prohlášení podle odstavce 4 ve stanovené lhůtě, přihlédne k nim plátce počínaje měsícem následujícím po měsíci, v němž tyto rozhodné skutečnosti poplatník prokáže a současně prokazatelně učiní prohlášení podle odstavce 4. Dodatečně přihlédne plátce k uvedeným skutečnostem při ročním zúčtování záloh, a to i v případě, byla-li daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti vybrána srážkou podle zvláštní sazby daně, prokáže-li poplatník rozhodné skutečnosti pro poskytnutí slevy na dani podle § 35ba nebo na daňové zvýhodnění nejpozději do 15. února roku následujícího po uplynutí zdaňovacího období a učiní-li prokazatelně v této lhůtě prohlášení k dani podle odstavců 4 a 5.

(8) Dojde-li během roku ke změně skutečností rozhodných pro výpočet záloh na daň a daně nebo ke změně podmínek pro poskytnutí slevy na dani podle § 35ba a daňového zvýhodnění, je poplatník povinen oznámit je prokazatelně (např. změnou v prohlášení) plátcům daně nejpozději poslední den kalendářního měsíce, v němž změna nastala nebo v němž bylo o změně rozhodnuto. Plátce daně zaeviduje změnu ve mzdovém listě.

§ 38l

Způsob prokazování nároku na odečet nezdanitelné části základu daně, slevy na dani podle § 35 odst. 4 a § 35ba a daňového zvýhodnění z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti u plátce daně

(1) Nárok na nezdanitelnou část základu daně prokazuje poplatník plátcům daně

- a) potvrzením příjemce bezúplatného plnění nebo jeho zákonného zástupce anebo pořadatele veřejné sbírky o výši a účelu bezúplatného plnění,
- b) smlouvou o úvěru a každoročně potvrzením stavební spořitelny o částce úroků zaplacených v uplynulém kalendářním roce z úvěru ze stavebního spoření, popřípadě z jiného úvěru poskytnutého stavební spořitelnou v souvislosti s úvěrem ze stavebního spoření nebo potvrzením banky o částce úroků zaplacených v uplynulém kalendářním roce z hypotečního úvěru a snížených o státní příspěvek, popřípadě z jiného úvěru poskytnutého příslušnou bankou v souvislosti s hypotečním úvěrem,
- c) v případě úvěru poskytnutého na účely uvedené v § 4b odst. 1 písm. a) stavebním povolením, společným povolením, kterým

se stavba umísťuje a povoluje, nebo ohlášením stavby a po dokončení stavby výpisem z listu vlastnictví,⁷⁾

⁷⁾ Red. pozn.: Zákonem č. 284/2021 Sb. se s účinností od 1. 7. 2023 v § 38l odst. 1 písm. c) slova „stavebním povolením, společným povolením, kterým se stavba umísťuje a povoluje, nebo ohlášením stavby“ nahrazují slovy „povolením podle stavebního zákona“.

- d) v případě úvěru poskytnutého na účely uvedené v § 4b odst. 1 písm. b) a c) výpisem z listu vlastnictví a v případě úvěru poskytnutého na úplatné nabytí pozemku po uplynutí 4 let od okamžiku nabytí pozemku stavebním povolením, společným povolením, kterým se stavba umísťuje a povoluje, nebo ohlášením stavby,⁸⁾
 - ⁸⁾ Red. pozn.: Zákonem č. 284/2021 Sb. se s účinností od 1. 7. 2023 v § 38l odst. 1 písm. d) slova „stavebním povolením, společným povolením, kterým se stavba umísťuje a povoluje, nebo ohlášením stavby“ nahrazují slovy „povolením podle stavebního zákona“.
 - e) v případě úvěru poskytnutého na účely uvedené v § 4b odst. 1 písm. e) výpisem z listu vlastnictví, jde-li o bytový dům, rodinný dům nebo jednotku, která nezahrnuje nebytový prostor ve vlastnictví, anebo nájemní smlouvou, jde-li o byt nebo o jednotku, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, v nájmu, anebo dokladem o trvalém pobytu, jde-li o byt nebo o jednotku, která nezahrnuje nebytový prostor v užívání,
 - f) v případě úvěru poskytnutého na účely uvedené v § 4b odst. 1 písm. d) a g), potvrzením právnické osoby, že je jejím členem,
 - g) v případě úvěru poskytnutého na účely uvedené v § 4b odst. 1 písm. f), výpisem z listu vlastnictví, jde-li o bytový dům, rodinný dům nebo jednotku, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru ve vlastnictví, anebo potvrzením právnické osoby o členství, je-li předmětem vypořádání podíl nebo vklad spojený s právem užívání bytu,
 - h) smlouvou o penzijním připojištění se státním příspěvkem nebo smlouvou o doplňkovém penzijním spoření a každoročně potvrzením penzijní společnosti o části měsíčních příspěvků zaplacených poplatníkem na jeho penzijní připojištění se státním příspěvkem nebo doplňkové penzijní spoření, které v jednotlivých kalendářních měsících zdaňovacího období přesáhly výši, ke které náleží maximální státní příspěvek; smlouvou o penzijním pojištění nebo potvrzením instituce penzijního pojištění o účasti poplatníka na penzijním pojištění a každoročně potvrzením instituce penzijního pojištění o příspěvcích zaplacených poplatníkem na jeho penzijní pojištění na uplynulém zdaňovacím období,
 - i) smlouvou o soukromém životním pojištění nebo pojistkou podle zákona upravujícího pojistnou smlouvu a každoročně potvrzením pojišťovny o pojistném zaplaceném poplatníkem na jeho soukromé životní pojištění v uplynulém zdaňovacím období nebo o zaplacené poměrné části jednorázového pojistného připadajícího na uplynulém zdaňovacím období,
 - j) potvrzením odborové organizace o výši zaplaceného členského příspěvku v uplynulém zdaňovacím období,
 - k) potvrzením o výši zaplacené úhrady za zkoušku ověřující výsledky dalšího vzdělávání podle zákona upravujícího ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání; jedná-li se o osobu s těžším zdravotním postižením, potvrzením nebo rozhodnutím orgánu sociálního zabezpečení, že byla uznána invalidní ve třetím stupni, a jedná-li se o osobu se zdravotním postižením, potvrzením nebo rozhodnutím orgánu sociálního zabezpečení, že byla uznána invalidní v prvním nebo ve druhém stupni nebo rozhodnutím Úřadu práce České republiky, že byla uznána zdravotně znevýhodněnou.
- (2) Nárok na poskytnutí slevy na dani podle § 35 odst. 4 a § 35ba při stanovení daně nebo záloh prokazuje poplatník plátcům daně
- a) dokladem prokazujícím totožnost manželky (manžela), uplatňuje-li slevu na dani podle § 35ba odst. 1 písm. b) a průkazem ZTP/P, pokud je manželka (manžel) jeho držitelem, nebo rozhodnutím o přiznání tohoto průkazu,
 - b) rozhodnutím o přiznání invalidního důchodu a každoročně dokladem o výplatě důchodu, uplatňuje-li slevu na dani podle § 35ba odst. 1 písm. c) nebo d) z důvodu, že mu je přiznán invalidní důchod pro invaliditu prvního nebo druhého stupně nebo invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně,
 - c) potvrzením správce daně příslušného podle místa bydliště poplatníka o tom, že poplatník pobírá jiný důchod z důchodového pojištění⁴³⁾, u něhož jednou z podmínek přiznání je, že je invalidní ve třetím stupni, nebo o tom, že mu zanikl nárok na invalidní důchod pro invaliditu prvního, druhého nebo třetího stupně z důvodu souběhu nároku na výplatu invalidního důchodu

„Dohodáři“

1. „Dohodáři“, tedy zaměstnancům činným na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr zakládajících účast na nemocenském pojištění (tedy DPP přesahující 10 000 Kč měsíčně nebo DPČ dosahující 3 500 Kč měsíčně), může nárok na kompenzační bonus ve výši **500 Kč denně** vzniknout v případě, kdy v **rozhodném období** od 1. 6. do 31. 10. 2021 trvala alespoň ve 3 měsících účast na nemocenském pojištění. Přitom nemohla být tato osoba (až na výjimku pro pěstouny) účastna nemocenského pojištění z jiného důvodu jako zaměstnanec. Rozhodným obdobím může být také alternativně období od 1. 8. do 31. 12. 2021 pro nárok na bonus za 1. bonusové období od 22. 11. do 31. 12. 2021 nebo období od 1. 9. 2021 do 31. 1. 2022 pro nárok na bonus za 2. bonusové období leden 2022. V případě přidávání dalších bonusových období by se posouvalo i alternativní rozhodné období (vždy období 5 měsíců končících na konci příslušného bonusového období). Nesmí se jednat o nespolehlivého plátce či nespolehlivou osobu pro účely DPH.
2. Test významně dotčené činnosti se posuzuje na základě poklesu příjmu zaměstnavatele alespoň o 30 % a nárok na bonus vzniká, pokud v důsledku tohoto poklesu příjmu nepřiděluje zaměstnavatel „dohodáři“ práci. Příslušná dohoda o pracích konaných mimo pracovní poměr musela být uzavřena nejpozději k 22. 11. 2021.
3. Příjem z významně dotčené činnosti musí být v rozhodném období (viz bod 1) příjmem převažujícím; přitom se zohledňují pouze příjmy podle § 6, § 7 a § 9 ZDP.
- 4, 5. Pokud jde o souběh kompenzačního bonusu a podání žádosti, tak zde platí stejná pravidla jako pro OSVČ.

Zákon č. 519/2021 Sb., o kompenzačním bonusu pro rok 2022

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ Úvodní ustanovení

§ 1

Předmět úpravy

Tento zákon upravuje daňový bonus na kompenzaci některých hospodářských následků souvisejících s ohrožením zdraví v souvislosti se vznikem a rozšířením onemocnění COVID-19 způsobeného koronavirem označovaným jako SARS CoV-2 nebo s krizovými, mimořádnými nebo ochrannými opatřeními¹⁾ přijatými z důvodu tohoto ohrožení (dále jen „kompenzační bonus“).

ČÁST DRUHÁ Kompenzační bonus

§ 2

Subjekt kompenzačního bonusu v případě osoby samostatně výdělečně činné

(1) Subjektem kompenzačního bonusu je osoba samostatně výdělečně činná podle zákona upravujícího důchodové pojištění.

(2) Subjektem kompenzačního bonusu může být pouze ten, kdo ke dni 22. listopadu 2021 byl

- a) osobou podle odstavce 1, nebo
- b) osobou, jejíž samostatná výdělečná činnost je přerušena ode dne, který nastal po dni 22. listopadu 2020.

§ 3

Subjekt kompenzačního bonusu v případě společníka společnosti s ručením omezeným

(1) Subjektem kompenzačního bonusu je také fyzická osoba, která je společníkem společnosti s ručením omezeným založené za účelem dosažení zisku, která má

- a) nejvýše 2 společníky, kteří jsou fyzickými osobami, nebo
 - b) pouze společníky, kteří jsou členy jedné rodiny.
- (2) Subjektem kompenzačního bonusu podle odstavce 1 může být pouze ten, kdo
- a) splňoval podmínky podle odstavce 1 ke dni 22. listopadu 2021,
 - b) byl ke dni 22. listopadu 2021 daňovým
 1. rezidentem České republiky, nebo
 2. nerezidentem České republiky, který předpokládá, že splní všechny podmínky pro uplatnění snížení daně za zdaňovací

období, do něhož spadá příslušné bonusové období, podle § 35ba odst. 2 zákona o daních z příjmů.

(3) Subjektem kompenzačního bonusu podle odstavce 1 nemůže být společník společnosti s ručením omezeným, která v bonusovém období byla

- a) v úpadku nebo v likvidaci nebo
- b) nespolehlivým plátcem nebo nespolehlivou osobou podle zákona upravujícího daň z přidané hodnoty.

(4) Subjektem kompenzačního bonusu podle odstavce 1 nemůže být dále společník společnosti s ručením omezeným,

- a) jejíž obrat podle § 1d odst. 2 zákona o účetnictví za žádné z 2 skončených zdaňovacích období daně z příjmů právnických osob bezprostředně předcházejících bonusovému období nepřekročil částku 120 000 Kč, nebo která předpokládá, že její obrat podle § 1d odst. 2 zákona o účetnictví za první dosud neskončené zdaňovací období daně z příjmů právnických osob, po jehož celou délku tato společnost vykonává činnost, nepřekročí částku 120 000 Kč, a
- b) která nebyla ke dni 22. listopadu 2021 daňovým rezidentem České republiky, nebo jiného členského státu Evropské unie nebo Evropského hospodářského prostoru.

(5) V případě, že je fyzická osoba společníkem více společností s ručením omezeným, posuzuje se splnění podmínek podle odstavců 1 až 4 ve vztahu ke každé společnosti s ručením omezeným samostatně.

§ 4

Subjekt kompenzačního bonusu v případě osoby vykonávající práci na základě dohody o práci konané mimo pracovní poměr

(1) Subjektem kompenzačního bonusu je také osoba, která vykonávala v rozhodném období práci na základě dohody o práci konané mimo pracovní poměr a v důsledku toho byla alespoň 3 kalendářní měsíce účastna nemocenského pojištění jako zaměstnanec a současně nevykonávala jinou činnost, v jejímž důsledku by byla účastna nemocenského pojištění jako zaměstnanec; to neplatí, pokud se jedná o činnosti, u nichž vzniká účast na nemocenském pojištění pouze z důvodů uvedených v § 5 písm. a) bodech 12 a 13 zákona upravujícího nemocenské pojištění.

(2) Dohodou o práci konané mimo pracovní poměr se pro účely tohoto zákona rozumí dohoda o provedení práce nebo dohoda o pracovní činnosti podle zákoníku práce.

(3) Zaměstnancem se pro účely tohoto zákona rozumí zaměstnanec podle zákona upravujícího nemocenské pojištění.

ČÁST ČTVRTÁ**Opatření zmírňující dopady do rozpočtů obcí****§ 17****Příspěvek obci**

Za účelem zmírnění negativních dopadů působnosti tohoto zákona do rozpočtů obcí se zavádí příspěvek ze státního rozpočtu (dále jen „příspěvek obci“) za každé bonusové období podle § 11.

§ 18**Výše příspěvku obci**

(1) Výše příspěvku obci se stanoví tak, že částka odpovídající čtyřem pětinaš podílu obcí podle zákona upravujícího rozpočtové určení daní na vyplaceném kompenzačním bonusu se mezi obce rozdělí na základě prováděcího právního předpisu k zákonu upravujícímu rozpočtové určení daní, který stanoví procentní podíly jednotlivých obcí na částech celostátního hrubého výnosu daní, ve znění účinném ke dni, ke kterému je příspěvek poukazován Ministerstvem financí.

(2) Příspěvek obci není účelově určen a nepodléhá vypořádání se státním rozpočtem.

§ 19**Společná ustanovení k příspěvku obci**

(1) Příspěvek obci poskytne Ministerstvo financí z kapitoly Všeobecná pokladní správa státního rozpočtu prostřednictvím kraje, v jehož správním obvodu se obec nachází.

(2) Příspěvek obci poukazuje Ministerstvo financí kraji vždy k patnáctému dni kalendářního čtvrtletí na základě průběžné informace o stavu předepsaných kompenzačních bonusů. Příspěvek obci se poukáže pouze, pokud dosáhne výše alespoň 500 Kč.

(3) Příspěvek obci převede kraj do 5 pracovních dní od připsání na účet kraje na účet obce vedený u České národní banky podřízený státní pokladně podle zákona upravujícího rozpočtová pravidla.

ČÁST PÁTÁ**Opatření zmírňující dopady do rozpočtů krajů****§ 20****Příspěvek kraji**

Za účelem zmírnění negativních dopadů působnosti tohoto zákona do rozpočtů vyšších územních samosprávních celků (dále jen „kraj“) se zavádí příspěvek ze státního rozpočtu (dále jen „příspěvek kraji“) za každé bonusové období podle § 11.

§ 21**Výše příspěvku kraji**

(1) Výše příspěvku kraji se stanoví tak, že částka odpovídající čtyřem pětinaš podílu krajů podle zákona upravujícího rozpočtové určení daní na vyplaceném kompenzačním bonusu se mezi kraje rozdělí na základě procenta, kterým se jednotlivé kraje podílejí na části celostátního hrubého výnosu daní podle zákona upravujícího rozpočtové určení daní, ve znění účinném ke dni, ke kterému je příspěvek poukazován Ministerstvem financí.

(2) Příspěvek kraji není účelově určen a nepodléhá vypořádání se státním rozpočtem.

§ 22**Společná ustanovení k příspěvku kraji**

(1) Příspěvek kraji poskytne Ministerstvo financí z kapitoly Všeobecná pokladní správa státního rozpočtu.

(2) Příspěvek kraji poukazuje Ministerstvo financí kraji vždy k patnáctému dni kalendářního čtvrtletí na základě průběžné informace o stavu předepsaných kompenzačních bonusů, a to na účet vedený u České národní banky podřízený státní pokladně podle zákona upravujícího rozpočtová pravidla. Příspěvek kraji se poukáže pouze, pokud dosáhne výše alespoň 500 Kč.

ČÁST ŠESTÁ**Společné ustanovení****§ 23**

V případě, že k patnáctému dni kalendářního čtvrtletí, kdy má být poukázán příspěvek obci nebo kraji, nebude účinný zákon o státním rozpočtu České republiky na rok 2022, bude tento příspěvek poukázán k patnáctému dni následujícího kalendářního čtvrtletí.

ČÁST SEDMÁ**Účinnost****§ 24**

Tento zákon nabývá účinnosti dnem následujícím po dni jeho vyhlášení.

Poznámky k zákonu č. 519/2021 Sb.

- ¹⁾ Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 94/2021 Sb., o mimořádných opatřeních při epidemii onemocnění COVID-19 a o změně některých souvisejících zákonů.

Zákon č. 519/2021 Sb. nabyt účinnosti dne 24. prosince 2021.

Příklad 4: Změna opravné položky podle § 8c na opravnou položku podle § 8a

Poplatník má vůči dlužníkovi XY tyto pohledávky:

- pohledávku ve výši 20 000 Kč splatnou dne 15. 11. 2020, ke které za rok 2021 vytvořil 100% opravnou položku podle § 8c,
- pohledávku ve výši 25 000 Kč splatnou dne 15. 11. 2021.

Může poplatník v roce 2022:

- opravnou položku k pohledávce ve výši 20 000 Kč vytvořenou podle § 8c nahradit opravnou položkou podle § 8a, když dne 15. 5. 2022 uplyne 18 měsíců od splatnosti této pohledávky
- a současně např. k 31. 12. 2022 vytvořit 100% opravnou položku podle § 8c k pohledávce ve výši 25 000 Kč (12 měsíců od splatnosti uplyne dne 15. 11. 2022)?

Tento postup je problematický a nelze jej doporučit. Pokud by však k pohledávce ve výši 20 000 Kč nebyla za rok 2021 daňová opravná položka vytvořena, bylo by možné k této pohledávce za rok 2022 vytvořit opravnou položku podle § 8a, a potom by bylo možné za rok 2022 k pohledávce ve výši 25 000 Kč vytvořit opravnou položku podle § 8c.

Zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů,

ve znění zákona č. 157/1993 Sb., č. 323/1993 Sb., č. 244/1994 Sb., č. 132/1995 Sb., č. 211/1997 Sb., č. 333/1998 Sb., č. 363/1999 Sb., č. 492/2000 Sb., č. 126/2002 Sb., č. 260/2002 Sb., č. 176/2003 Sb., č. 438/2003 Sb., č. 669/2004 Sb., č. 377/2005 Sb., č. 545/2005 Sb., č. 223/2006 Sb., č. 261/2007 Sb., č. 296/2007 Sb., č. 126/2008 Sb., č. 2/2009 Sb., č. 216/2009 Sb., č. 278/2009 Sb., č. 346/2010 Sb., č. 458/2011 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., zákona č. 267/2014 Sb., č. 221/2015 Sb., č. 243/2016 Sb., č. 258/2016 Sb., č. 304/2016 Sb., č. 170/2017 Sb., č. 364/2019 Sb., a zákona č. 88/2021 Sb.

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

§ 1

Tento zákon upravuje pro účely zjištění základu daně z příjmů způsob tvorby a výši rezerv a opravných položek, které jsou výdajem (nákladem) vynaloženým na dosažení, zajištění a udržení příjmů¹⁾, nebo položkou snižující základ daně z příjmů u poplatníků daní z příjmů.

§ 2

(1) Rezervami podle § 1 se rozumí bankovní rezervy, rezervy v pojišťovnictví, rezerva na opravy hmotného majetku, rezerva na péstební činnost, rezerva na nakládání s elektroodpadem ze solárních panelů a ostatní rezervy v rozsahu stanoveném tímto zákonem.

(2) Opravnými položkami podle § 1 se rozumí opravné položky vymezené v tomto zákoně, vytvořené k rozvahové hodnotě nepromlčených pohledávek splatných po 31. prosinci 1994 a zaúčtované podle zvláštního právního předpisu^{1a)} nebo pohledávek vedených v prokazatelné evidenci podle § 3 odst. 3. Pro účely tohoto zákona se rozvahovou hodnotou pohledávky rozumí jmenovitá hodnota nebo pořizovací cena pohledávky zaúčtovaná na rozvahových účtech poplatníka bez vlivu změny reálné hodnoty (oceňovacího rozdílu)^{1a)} nebo vedená v prokazatelné evidenci podle § 3 odst. 3. Není-li tímto zákonem výslovně stanoveno jinak, opravné položky lze tvořit pouze k pohledávkám, o kterých bylo při jejich vzniku účtováno ve výnosech a takto vzniklý příjem nebyl podle zvláštního právního předpisu^{1d)} příjmem osvobozeným od daně z příjmů nebo nezahrnovaným do základu daně z příjmů nebo zahrnovaným do samostatného základu daně z příjmů anebo základu daně pro zvláštní sazbu daně. Není-li tímto zákonem výslovně stanoveno jinak, opravné položky se netvoří k pohledávkám vzniklým z titulu cenných papírů a ostatních investičních nástrojů,^{1b)} úvěrů, zápůjček, ručení, záloh, plnění ve prospěch vlastního kapitálu, úhrady ztráty obchodní korporace, smluvních pokut a úroků z prodlení, poplatků z prodlení, penále a jiných sankcí ze závazkových vztahů, k pohledávkám nabytým bezúplatně a k souboru pohledávek.

(3) V případě nabytí pohledávky postoupením může postupník tvořit opravné položky k rozvahové hodnotě pohledávky, pokud uhradil její pořizovací cenu.

(4) Nepostupuje-li věřitel podle § 5 a 8, nesmí tvořit opravné položky k pohledávkám, jestliže má k dlužníkovi současně splatné dluhy a neprovede vzájemný zápočet pohledávek.

(5) V případě zpochybnění pohledávky právním jednáním dlužníka se ustanovení odstavce 4 u věřitele nepoužije na tu část hodnoty pohledávek, která převyšuje hodnotu dluhů dlužníkem zpochybněných, pokud věřitel postupuje podle § 8a a zápočet provede ke dni pravomocného ukončení řízení.

(6) Opravné položky mohou tvořit poplatníci daně z příjmů právnických osob také u pohledávek, o kterých

- bylo při jejich vzniku účtováno v souladu s právními předpisy upravujícími účetnictví snížením zaúčtovaných nákladů a takto vzniklý příjem nebyl podle zvláštního právního předpisu příjmem osvobozeným od daně z příjmů nebo nezahrnovaným do základu daně z příjmů nebo zahrnovaným do samostatného základu daně z příjmů anebo základu daně pro zvláštní sazbu daně, nebo
- bylo v důsledku oprav minulých období v souladu s právními předpisy upravujícími účetnictví účtováno rozvahově a pro účely zjištění základu daně bylo nutné o celou jejich hodnotu zvýšit výsledek hospodaření.

(7) Podle odstavce 6 postupují také poplatníci daně z příjmů fyzických osob u pohledávek, které byly při jejich vzniku zaúčtovány podle právních předpisů upravujících účetnictví.

§ 3

(1) Rezervy a opravné položky se tvoří způsobem a k účelům stanoveným tímto zákonem a uplatňují se za zdaňovací období, není-li v dalších ustanoveních stanoveno jinak. Zdaňovacím obdobím pro účely tohoto zákona se u právnických osob rozumí zdaňovací období daně z příjmů právnických osob, pokud trvá nejméně 12 kalendářních měsíců nebo pokud je kratší než 12 měsíců, ale začíná rozhodným dnem fúze nebo přechodu jmění na společníka anebo rozdělení obchodní korporace. Zdaňovacím obdobím pro účely tohoto zákona se u fyzických osob rozumí kalendářní rok.

(2) Poplatník je povinen v souvislosti s podáním daňového přiznání prověřit odůvodněnost tvorby rezerv a opravných položek a jejich skutečný stav porovnat s výší, kterou může poplatník uplatnit podle tohoto zákona v základu daně z příjmů zjištěném podle zvláštního právního předpisu^{1d)}.

(3) Tvorba opravných položek a rezerv uplatněná jako výdaj (náklad) na dosažení, zajištění a udržení příjmů^{1d)} musí být vždy zaúčtována podle zvláštního právního předpisu^{1a)} nebo uvedena v daňové evidenci. Tvorbu opravných položek může jako výdaj (náklad) na dosažení, zajištění a udržení příjmů^{1d)} uplatnit i poplatník, kterému je zvláštním právním předpisem^{1a)} stanoveno použít pro účtování a sestavení účetní závěrky Mezinárodní účetní standardy upravené právem Evropských společenství, pokud současně vede prokazatelnou evidenci pohledávek maximálně však ve výši stanovené touto prokazatelnou evidencí, a to pouze ve vztahu k pohledávkám, s nimiž související příjem nebyl podle zvláštního právního předpisu^{1d)} příjmem osvobozeným od daně z příjmů nebo nezahrnovaným do základu daně z příjmů nebo zahrnovaným do samostatného základu daně z příjmů anebo základu daně pro zvláštní sazbu daně, není-li tímto zákonem výslovně stanoveno jinak. Prokazatelnou evidencí pohledávek se v tomto případě rozumí soupis jednotlivých pohledávek a opravných položek

Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty,

ve znění zákona č. 635/2004 Sb., č. 669/2004 Sb., č. 124/2005 Sb., č. 215/2005 Sb., č. 217/2005 Sb., č. 377/2005 Sb., č. 441/2005 Sb., č. 545/2005 Sb., č. 109/2006 Sb., č. 230/2006 Sb., č. 319/2006 Sb., č. 172/2007 Sb., č. 261/2007 Sb., č. 270/2007 Sb., č. 296/2007 Sb., č. 124/2008 Sb., č. 126/2008 Sb., č. 302/2008 Sb., č. 87/2009 Sb., č. 281/2009 Sb., č. 362/2009 Sb., č. 489/2009 Sb., č. 120/2010 Sb., č. 199/2010 Sb., č. 47/2011 Sb., č. 370/2011 Sb., č. 375/2011 Sb., č. 457/2011 Sb., č. 18/2012 Sb., č. 167/2012 Sb., č. 333/2012 Sb., č. 500/2012 Sb., č. 502/2012 Sb., č. 241/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., zákona č. 196/2014 Sb., č. 262/2014 Sb., č. 360/2014 Sb., č. 377/2015 Sb., č. 113/2016 Sb., č. 188/2016 Sb., č. 243/2016 Sb., č. 298/2016 Sb., č. 33/2017 Sb., nálezu Ústavního soudu č. 40/2017 Sb., zákona č. 170/2017 Sb., č. 225/2017 Sb., č. 371/2017 Sb., č. 283/2018 Sb., č. 6/2019 Sb., č. 80/2019 Sb., č. 256/2019 Sb., č. 283/2020 Sb., č. 299/2020 Sb., **č. 343/2020 Sb.**, č. 527/2020 Sb., č. 609/2020 Sb., **č. 355/2021 Sb.**¹⁾ a zákona **č. 371/2021 Sb.**

¹⁾ Red. pozn.: Změny provedené zákonem č. 355/2021 Sb. s účinností od 1. 10. 2021 jsou pro větší přehlednost v textu zákona označeny rastrem.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ Základní ustanovení

Hlava I Obecná ustanovení

§ 1 Předmět úpravy

Tento zákon zapracovává příslušné předpisy Evropské unie¹⁾ a upravuje daň z přidané hodnoty.

§ 2 Předmět daně

- (1) Předmětem daně je
1. dodání zboží za úplatu osobou povinnou k dani, která jedná jako taková, s místem plnění v tuzemsku,
 2. poskytnutí služby za úplatu osobou povinnou k dani, která jedná jako taková, s místem plnění v tuzemsku,
 3. pořízení
 1. zboží z jiného členského státu za úplatu s místem plnění v tuzemsku osobou povinnou k dani, která jedná jako taková, nebo právnickou osobou nepovinnou k dani,
 2. nového dopravního prostředku z jiného členského státu za úplatu osobou nepovinnou k dani,
 4. dovoz zboží s místem plnění v tuzemsku.
- (2) Zdanitelné plnění je plnění, které
- a) je předmětem daně a
 - b) není osvobozené od daně.

§ 2a Vynětí z předmětu daně

- (1) Předmětem daně není pořízení zboží z jiného členského státu, jestliže dodání tohoto zboží
- a) by v tuzemsku bylo osvobozeno od daně podle § 68 odst. 1 až 10, nebo
 - b) je v členském státě zahájení odeslání nebo přepravy tohoto zboží předmětem daně s použitím
 1. zvláštního režimu pro obchodníky s použitým zbožím, uměleckými díly, sběratelskými předměty a starožitnostmi,
 2. přechodného režimu pro použité dopravní prostředky, nebo
 3. zvláštního režimu pro prodej veřejnou dražbou.
- (2) Předmětem daně není pořízení zboží z jiného členského státu, pokud
- a) celková hodnota pořízeného zboží bez daně nepřekročila v příslušném ani bezprostředně předcházejícím kalendářním roce 326 000 Kč a
 - b) pořízení zboží je uskutečněno
 1. osobou povinnou k dani se sídlem v tuzemsku, která není plátcem,
 2. osvobozenou osobou, která není plátcem,
 3. osobou povinnou k dani, která uskutečňuje pouze plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně,

4. osobou povinnou k dani, na kterou se v jiném členském státě vztahuje společný režim daňového paušálu pro zemědělce, nebo
 5. právnickou osobou nepovinnou k dani.
- (3) Do celkové hodnoty pořízeného zboží podle odstavce 2 písm. a) se nezahrnuje hodnota pořízeného
- a) nového dopravního prostředku,
 - b) zboží, které je předmětem spotřební daně,
 - c) zboží uvedeného v odstavci 1.
- (4) Odstavce 1 a 2 se nevztahují na pořízení zboží, které je předmětem spotřební daně, a pořízení nového dopravního prostředku.

§ 2b Volba předmětu daně

Osoba, která uskutečňuje pořízení zboží z jiného členského státu, které není předmětem daně podle § 2a odst. 2, se může rozhodnout, že toto pořízení je předmětem daně. Na pořízení zboží z jiného členského státu uskutečněné touto osobou do konce kalendářního roku bezprostředně následujícího po kalendářním roce, ve kterém se takto rozhodla, se nevztahuje § 2a odst. 2.

§ 3 Územní působnost

- (1) Pro účely daně z přidané hodnoty se rozumí
- a) tuzemskem území České republiky,
 - b) členským státem území členského státu Evropské unie s výjimkou jeho území, na které se nevztahuje Smlouva o Evropské unii a Smlouva o fungování Evropské unie,
 - c) jiným členským státem členský stát s výjimkou tuzemska,
 - d) třetí země území mimo území Evropské unie,
 - e) územím Evropské unie souhrn území členských států.
- (2) Pro účely daně z přidané hodnoty se za území členského státu Evropské unie nepovažuje
- a) hora Athos,
 - b) Kanárské ostrovy,
 - c) francouzská území uvedená v čl. 349 Smlouvy o fungování Evropské unie,
 - d) Ålandy,
 - e) Normanské ostrovy,
 - f) ostrov Helgoland,
 - g) území Büsingen,
 - h) Ceuta,
 - i) Melilla,
 - j) Livigno,
 - k) Campione d' Italia,
 - l) italské vody jezera Lugano.
- (3) Území Monackého knížectví se pro účely daně z přidané hodnoty považuje za území Francouzské republiky a území ostrova Man se považuje za území Spojeného království Velké Británie a Severního Irska, území Akrotiri a Dhekelie se považují za území Kypru.

ke dni přijetí úplaty; to neplatí, není-li plnění osvobozené od daně ke dni přijetí úplaty známo dostatečně určitě. Při stanovení hodnoty plnění osvobozených od daně podle odstavce 1 se postupuje podle § 36. Při opravě hodnoty plnění osvobozených od daně podle odstavce 1 se postupuje podle § 42.

§ 52

Základní poštovní služby a dodání poštovních známek

(1) Základní poštovní službou se pro účely tohoto zákona rozumí základní služba podle zákona upravujícího poštovní služby poskytovaná držitelem poštovní licence obsažená v této licenci.

(2) Dodáním poštovních známek se pro účely tohoto zákona rozumí dodání poštovních známek platných pro použití v rámci poštovních služeb v tuzemsku nebo dodání dalších obdobných cenin s tím, že částka za tato dodání nepřevyšuje nominální hodnotu nebo částku podle poštovních ceníků.

§ 53

Rozhlasové a televizní vysílání

Rozhlasovým nebo televizním vysíláním se pro účely osvobození od daně rozumí poskytování rozhlasového nebo televizního vysílání prováděné provozovateli vysílání ze zákona podle zákona upravujícího provozování rozhlasového a televizního vysílání, s výjimkou vysílání obchodního sdělení, nebo poskytování obdobného vysílání z jiného členského státu nebo ze třetí země.

§ 54

Finanční činnosti

- (1) Finančními činnostmi se pro účely tohoto zákona rozumí
- převod cenných papírů včetně zaknihovaných cenných papírů, podílů v obchodních korporacích,
 - přijímání vkladů od veřejnosti,
 - poskytování úvěrů a peněžních zápůjček,
 - platební služby a vydávání elektronických peněz,
 - vydávání a správa platebních prostředků, jestliže se nejedná o poskytování platebních služeb nebo vydávání elektronických peněz podle písmene d),
 - poskytování a převzetí peněžních záruk a převzetí peněžních závazků,
 - otevření, potvrzení a avizování akreditiv,
 - obstarávání inkasa,
 - směnárenská činnost,
 - operace týkající se peněz,
 - dodání zlata České národní bance a přijímání vkladů Českou národní bankou od bank, včetně zahraničních bank, nebo od státu,
 - organizování regulovaného trhu s investičními nástroji,
 - přijímání nebo předávání pokynů týkajících se investičních nástrojů na účet zákazníka,
 - provádění pokynů týkajících se investičních nástrojů na cizí účet,
 - obchodování s investičními nástroji na vlastní účet,
 - obhospodařování majetku zákazníka na základě smlouvy se zákazníkem, pokud je součástí majetku investiční nástroj, s výjimkou správy nebo úschovy v oblasti investičních nástrojů,
 - upisování nebo umísťování emisí investičních nástrojů,
 - vedení evidence investičních nástrojů,
 - vypořádání obchodů s investičními nástroji,
 - obchodování s devizovými hodnotami na vlastní účet nebo na účet zákazníka,
 - úplatné postoupení pohledávky postoupené jiným subjektem; osvobozeno od daně není poskytování služeb, jejichž předmětem je vymáhání dluhů a faktoring,
 - obhospodařování nebo administrace investičního fondu, důchodového fondu, účastnického fondu, transformovaného fondu nebo obdobných zahraničních fondů,
 - vybírání rozhlasových nebo televizních poplatků,
 - výplata dávek důchodového pojištění nebo vybírání opakujících se plateb obyvательства,
 - sjednání nebo zprostředkování činností uvedených v písmenech a), b), c), d), e), f), g), h), i), j), l), m), n), o), p), q), r), s), t) a u).

(2) Osvobození podle odstavce 1 písm. c) v případě operací souvisejících se správou úvěru nebo peněžní zápůjčky může uplatnit pouze osoba poskytující úvěr nebo peněžní zápůjčku.

(3) Osvobození podle odstavce 1 písm. e) v případě operací souvisejících s vydáváním platebních karet, zejména správy nebo blokáce

platební karty, může uplatnit pouze vydavatel tohoto platebního prostředku.

§ 54a Penzijní činnosti

Penzijními činnostmi se pro účely tohoto zákona rozumí

- poskytování doplňkového penzijního spoření podle zákona upravujícího doplňkové penzijní spoření,
- poskytování penzijního připojištění podle zákona upravujícího penzijní připojištění,
- zprostředkování doplňkového penzijního spoření nebo penzijního připojištění.

§ 55 Pojišťovací činnosti

Pojišťovacími činnostmi se pro účely tohoto zákona rozumí

- poskytování pojištění,
- poskytování zajištění,
- služby související s pojištěním nebo zajištěním poskytované osobami zprostředkovávajícími pojištění nebo zajištění.

§ 56 Dodání nemovité věci

(1) Od daně je osvobozeno dodání pozemku, který

- netvoří funkční celek se stavbou pevně spojenou se zemí a
- není stavebním pozemkem.

(2) Stavebním pozemkem se pro účely zákona o dani z přidané hodnoty rozumí pozemek, na kterém

- má být zhotovena stavba pevně spojená se zemí a
 - který je nebo byl předmětem stavebních prací, nebo správních úkonů za účelem zhotovení této stavby, nebo,
 - v jehož okolí jsou prováděny nebo byly provedeny stavební práce za účelem zhotovení této stavby, nebo
- může být podle stavebního povolení, společného povolení, kterým se stavba umísťuje a povoluje, nebo udělení souhlasu s provedením ohlášené stavby podle stavebního zákona zhotovena stavba pevně spojená se zemí.^{*)}

^{*) Red. pozn.: Zákonem č. 284/2021 Sb. se s účinností od 1. 7. 2023 v § 56 odst. 2 písm. b) slova „podle stavebního povolení, společného povolení, kterým se stavba umísťuje a povoluje, nebo udělení souhlasu s provedením ohlášené stavby podle stavebního zákona zhotovena“ nahrazují slovy „na základě povolení podle stavebního zákona umístěna“.}

(3) Dodání vybrané nemovité věci je osvobozeno od daně po uplynutí 5 let

- od vydání
 - prvního kolaudačního souhlasu nebo prvního kolaudačního rozhodnutí, nebo^{*)}

^{*) Red. pozn.: Zákonem č. 284/2021 Sb. se s účinností od 1. 7. 2023 v § 56 odst. 3 písm. a) bodě 1 slova „prvního kolaudačního souhlasu nebo“ zrušují.}

- kolaudačního souhlasu nebo kolaudačního rozhodnutí po podstatné změně dokončené vybrané nemovité věci, nebo^{*)}

^{*) Red. pozn.: Zákonem č. 284/2021 Sb. se s účinností od 1. 7. 2023 v § 56 odst. 3 písm. a) bodě 2 se slova „kolaudačního souhlasu nebo“ zrušují.}

- v případě, že se pro vybranou nemovitou věc nevydává kolaudační souhlas nebo kolaudační rozhodnutí, ode dne, kdy bylo započato^{*)}

^{*) Red. pozn.: Zákonem č. 284/2021 Sb. se s účinností od 1. 7. 2023 v § 56 odst. 3 písm. b) úvodní částí ustanovení se slova „kolaudační souhlas nebo“ zrušují.}

- první užívání vybrané nemovité věci, nebo
- užívání dokončené vybrané nemovité věci po podstatné změně; pokud byl k provedení podstatné změně této vybrané nemovité věci vydán kolaudační souhlas nebo kolaudační rozhodnutí, postupuje se podle písmene a).^{*)}

^{*) Red. pozn.: Zákonem č. 284/2021 Sb. se s účinností od 1. 7. 2023 v § 56 odst. 3 písm. b) bodě 2 se slovo „byl“ nahrazuje slovem „bylo“ a slova „vydán kolaudační souhlas nebo“ se nahrazují slovem „vydáno“.}

(4) Skutečnosti rozhodné pro počátek běhu lhůty podle odstavce 3 se v případě pozemku, který tvoří funkční celek se stavbou pevně spojenou se zemí, nebo práva stavby, jehož součástí je stavba pevně spojená se zemí, odvíjí od stavby pevně spojené se zemí, s níž pozemek tvoří funkční celek nebo která je součástí práva stavby.

(5) Vybranou nemovitou věcí se pro účely daně z přidané hodnoty rozumí

- stavba pevně spojená se zemí,
- jednotka,
- inženýrská síť,

(4) Příjemce zdanitelného plnění, které spočívá v dodání pohonných hmot distributorem pohonných hmot podle zákona upravujícího pohonné hmoty, ručí za nezaplacenou daň z tohoto plnění, pokud v okamžiku jeho uskutečnění nebo poskytnutí úplaty na něj není o poskytovateli zdanitelného plnění zveřejněna způsobem umožňujícím dálkový přístup skutečnost, že je registrován jako distributor pohonných hmot podle zákona upravujícího pohonné hmoty.

§ 109a

Zvláštní způsob zajištění daně

(1) Pokud příjemce zdanitelného plnění uhradí za poskytovatele zdanitelného plnění daň z takového zdanitelného plnění, aniž by byl vyzván jako ručitel, použije se tato úhrada pouze na úhradu daně poskytovatele zdanitelného plnění z tohoto zdanitelného plnění.

(2) Úhrada za poskytovatele zdanitelného plnění se hradí jeho správci daně. Současně s platbou příjemce zdanitelného plnění způsobem zveřejněným správcem daně uvede

- identifikaci poskytovatele zdanitelného plnění,
- daň, na kterou je úhrada určena,
- identifikaci příjemce zdanitelného plnění,
- den uskutečnění zdanitelného plnění nebo den přijetí úplaty poskytovatelem zdanitelného plnění.

(3) Pokud je úhrada za poskytovatele zdanitelného plnění provedena bez uvedení dne uskutečnění zdanitelného plnění nebo dne přijetí úplaty, má se za to, že takovým dnem je den přijetí platby správcem daně.

(4) Částka uhrazená za poskytovatele zdanitelného plnění se přijímá a eviduje na jeho osobním depozitním účtu. Ke dni splatnosti daně se tato částka převede na osobní daňový účet poskytovatele zdanitelného plnění s datem platby k tomuto dni; dojde-li k úhradě později, převede se na osobní daňový účet s datem platby evidovaným na osobním depozitním účtu.

(5) Byla-li daň, na kterou je úhrada určena, zcela nebo zčásti uhrazena, použije se částka převáděná z osobního depozitního účtu nebo její část jako úhrada daně na osobním daňovém účtu poskytovatele zdanitelného plnění.

§ 109aa

Ručení osoby povinné k dani, která dodala zboží provozovateli elektronického rozhraní

(1) Osoba povinná k dani, která podle § 13a dodala zboží provozovateli elektronického rozhraní, ručí za nezaplacenou daň ze zdanitelného plnění, které provozovatel elektronického rozhraní uskutečnil podle § 13a, pokud nejpozději ke dni uskutečnění zdanitelného plnění provozovatelem elektronického rozhraní tato osoba věděla nebo vědět měla a mohla, že daň nebude provozovatelem elektronického rozhraní zaplacená.

(2) Osoba povinná k dani, která podle § 13a dodala zboží provozovateli elektronického rozhraní, může využít zvláštní způsob zajištění daně; využije-li této možnosti, hledí se pro účely zvláštního způsobu zajištění daně na

- osobu povinnou k dani, která podle § 13a dodala zboží provozovateli elektronického rozhraní, jako na příjemce zdanitelného plnění,
- provozovatele elektronického rozhraní jako na poskytovatele zdanitelného plnění.

§ 109ab

Změna odpovědnosti za úhradu daně

(1) Pokud provozovatel elektronického rozhraní, který uskutečnil dodání zboží podle § 13a, prokáže, že jsou splněny všechny podmínky podle čl. 5c přímo použitelného předpisu Evropské unie, kterým se stanoví prováděcí opatření ke směrnici o společném systému daně z přidané hodnoty^{7e)}, správce daně vydá rozhodnutí o změně odpovědnosti za úhradu daně, ve kterém stanoví část daně, za jejíž úhradu odpovídá namísto provozovatele elektronického rozhraní osoba povinná k dani, která podle § 13a dodala zboží tomuto provozovateli.

(2) Příjemci rozhodnutí o změně odpovědnosti za úhradu daně jsou provozovatel elektronického rozhraní a osoba povinná k dani, která podle § 13a dodala zboží tomuto provozovateli.

(3) V rozsahu, ve kterém na osobu povinnou k dani, která podle § 13a dodala zboží provozovateli elektronického rozhraní, přešla povinnost k úhradě daně podle odstavce 1, na ni přechází rovněž povinnost hradit případný úrok z prodlení.

(4) Daň podle odstavce 1 je splatná v náhradní lhůtě do 30 dnů ode dne oznámení rozhodnutí o změně odpovědnosti za úhradu daně.

(5) K doměření daně z moci úřední provozovateli elektronického rozhraní může dojít také, zjistí-li správce daně na základě řízení o změně odpovědnosti za úhradu daně, že poslední známá daň není ve správné výši.

(6) Na řízení o změně odpovědnosti za úhradu daně podle odstavce 1 se pro účely běhu lhůty pro stanovení daně hledí jako na řízení o stanovení daně provozovateli elektronického rozhraní.

§ 109b

Regulační opatření za stavu nouze, ohrožení státu a válečného stavu

Je-li vyhlášen nouzový stav, stav ohrožení státu nebo válečný stav, může vláda nařízením na časově omezenou nezbytně nutnou dobu, odpovídající charakteru a intenzitě ohrožení bezpečnosti České republiky,

- provést úpravu sazeb daně, nejvýše však o 5 procentních bodů, případně přeřadit zboží nebo služby mezi sazbami daně,
- umožnit plátcům, kteří uskutečňují zdanitelná plnění pro ozbrojené síly, ozbrojené bezpečnostní sbory, hasičské záchranné sbory, havarijní služby a subjekty hospodářské mobilizace, dodávat stanovené druhy zboží a poskytovat stanovené služby těmto subjektům bez daně, při zachování nároku na odpočet daně v plné výši.

Díl 2

Zvláštní režim při dovozu zboží nízké hodnoty

§ 109c

Úvodní ustanovení

(1) Zvláštní režim při dovozu zboží nízké hodnoty může v tuzemsku použít osoba povinná k dani, která

- podává v tuzemsku na účet jiné osoby celní prohlášení ve věci propuštění zboží do celního režimu volného oběhu týkající se zboží,
 - které není předmětem spotřební daně,
 - jehož vlastní hodnota nepřesahuje 150 EUR a
 - jehož odeslání nebo přeprava je ukončena v tuzemsku, a
- je držitelem povolení k použití zvláštního režimu při dovozu zboží nízké hodnoty.

(2) Zvláštní režim při dovozu zboží nízké hodnoty nelze použít, je-li dovoz tohoto zboží osvobozen od daně podle § 71 odst. 8.

(3) Celní úřad pro Středočeský kraj je místně příslušným ve věci

- povolení k použití zvláštního režimu při dovozu zboží nízké hodnoty,
- týkající se zvláštního doplňkového celního prohlášení,
- zrušení platnosti celního prohlášení podle odstavce 1 písm. a).

§ 109d

Povolení k použití zvláštního režimu při dovozu zboží nízké hodnoty

Podmínkou pro vydání povolení k použití zvláštního režimu při dovozu zboží nízké hodnoty je zajištění daně poskytnutím jistoty podle právních předpisů upravujících správu cel.

§ 109e

Zvláštní ustanovení o evidenci pro účely daně z přidané hodnoty

(1) Osoba povinná k dani, která používá zvláštní režim při dovozu zboží nízké hodnoty, je povinna vést v evidenci pro účely daně z přidané hodnoty údaje vztahující se ke zdanitelným plněním, na která tento režim použila.

(2) Osoba povinná k dani, která používá zvláštní režim při dovozu zboží nízké hodnoty, je povinna údaje podle odstavce 1

- uchovávat po dobu 3 let od konce kalendářního roku, ve kterém bylo zdanitelné plnění uskutečněno,
- poskytnout na žádost správce daně elektronicky.

§ 109f

Povinnost vybrat a zaplatit daň

Pokud je na zboží použit zvláštní režim při dovozu zboží nízké hodnoty, má

- osoba povinná k dani, která používá tento režim, povinnost vybrat částku odpovídající dani za toto zboží od osoby, na jejíž účet jedná,

Seznam zboží podléhajícího první snížené sazbě daně

Kód nomenklatury celního sazebníku	Název zboží
01-05, 07-23, 25	- Potraviny včetně nápojů s výjimkou alkoholických nápojů a krmiva pro zvířata; živá zvířata, semena, rostliny a přísady, obvykle určené k přípravě potravin; výrobky obvykle používané jako doplněk nebo náhražka potravin; voda. Mimo zboží zařazeného do číselných kódů 0402, 0404, 1901, 2106 a 2201, které je zahrnuto v příloze č. 3a.
06	- Živé dřeviny a jiné rostliny; cibule, kořeny a podobné; řezané květiny a dekorativní listovní.
07-12	- Rostliny a semena.
28-30	- Radiofarmaka, sorbit pro diabetiky, aspartam, sacharin a jeho soli, antibiotika, farmaceutické výrobky – jen určené pro zdravotní služby, prevenci nemocí a léčbu pro humánní lékařské účely. Mimo zboží zařazeného do číselných kódů 2843-2846, 2852, 3002, 3003, 3004, 3006, které je zahrnuto v příloze č. 3a.
01-96	- Zdravotnické prostředky nebo příslušenství zdravotnických prostředků podle právního předpisu upravujícího zdravotnické prostředky, které jsou obvykle určeny pro výlučnou osobní potřebu nemocných nebo zdravotně postižených k léčení nemoci, zdravotního postižení nebo ke zmírnění jejich důsledků a které lze zařadit do - úhradové skupiny v tabulce č. 1 oddílu C přílohy č. 3 k zákonu o veřejném zdravotním pojištění, pokud se nejedná o zdravotnické prostředky, které lze zařadit do úhradové skupiny „Nekategorizované zdravotnické prostředky“, vaty buničitou nebo náplast s výjimkou hypoalergenní náplasti, - přílohy č. 4 k zákonu o veřejném zdravotním pojištění.
01-96	- Zdravotnické prostředky nebo příslušenství zdravotnických prostředků podle právního předpisu upravujícího zdravotnické prostředky, které jsou obvykle určeny pro výlučnou osobní potřebu nemocných nebo zdravotně postižených k léčení nemoci, zdravotního postižení nebo ke zmírnění jejich důsledků , pokud se jedná o zdravotnické prostředky zhotovené podle předpisu kvalifikovaného zdravotnického pracovníka, kterým tento pracovník vydává individuální návrh charakteristik zdravotnického prostředku určeného k použití pouze pro jednoho konkrétního pacienta.
90	- Ortopedické pomůcky a přístroje, včetně berlí, chirurgických pásů a kýlních pásů; dlahy a jiné prostředky k léčbě zlomenin; umělé části těla; pomůcky pro nedoslýchavé a jiné prostředky nošené v ruce nebo na těle anebo implantované v organismu ke kompenzování následků nějaké vady nebo neschopnosti, a to pouze zdravotnické prostředky nebo příslušenství zdravotnických prostředků podle právního předpisu upravujícího zdravotnické prostředky, pokud jsou obvykle určeny pro výlučnou osobní potřebu nemocných nebo zdravotně postižených k léčení nemoci nebo zdravotního postižení nebo ke zmírnění jejich důsledků .
48, 64, 66, 84, 85, 87, 90, 91	- Zboží pro osobní používání nemocnými nebo zdravotně postiženými k léčení nemoci nebo zdravotního postižení nebo ke zmírnění jejich důsledků, jež není zdravotnickým prostředkem nebo příslušenstvím zdravotnických prostředků podle právního předpisu upravujícího zdravotnické prostředky , a to: - Braille papír - Osobní a kuchyňské váhy s hlasovým výstupem pro nevidomé a částečně vidící osoby - Psací stroje a stroje na zpracování textu (slovní procesory) upravené k používání nevidomými a částečně vidícími osobami nebo osobami s amputovanou nebo ochrnutou horní končetinou - Elektronické kalkulačky s hlasovým nebo hmatovým výstupem pro nevidomé a částečně vidící osoby a elektronické počítačové stroje s hlasovým nebo hmatovým výstupem pro nevidomé a částečně vidící osoby - Počítače speciálně upravené pro nevidomé a částečně vidící osoby s hlasovým nebo hmatovým výstupem nebo hardwarovým adaptérem pro zvětšování písma a obrazu, a jejich jednotky a přídatná zařízení s hlasovým nebo hmatovým výstupem nebo hardwarovým adaptérem pro zvětšování písma a obrazu - Braillská počítačová tiskárna pro nevidomé a částečně vidící osoby, klávesnice pro nevidomé a částečně vidící osoby a jiné výstupní a vstupní jednotky počítače pro zpracování hmatového písma - Jednotky počítačů a přídatná zařízení k počítačům umožňující jejich ovládání osobami se sníženou jemnou motorikou nebo amputovanými končetinami - Telefony a videotelefony konstruované pro použití neslyšícími osobami - Zvětšovače televizního obrazu pro nevidomé a částečně vidící osoby - Speciální akustické nebo vizuální přístroje pro neslyšící, nevidomé a částečně vidící osoby - Ruční ovládání nožních pedálů, ruční páky, včetně řadič páky, pro tělesně postižené osoby - Hodinky pro nevidomé a částečně vidící osoby s hmatovým nebo hlasovým výstupem s pouzdem jiným než z drahých kovů a vibrační a světelné hodinky pro neslyšící osoby - Vibrační a světelné budíky pro neslyšící osoby a budíky s hlasovým nebo hmatovým výstupem pro nevidomé a částečně vidící osoby - Části a součásti těchto výrobků, u kterých je čestným prohlášením doloženo, že zboží náleží k určitému výše uvedenému druhu zboží.
94	- Dětské sedačky do automobilů.
4401	- Palivové dřevo v polenech, špacích, větvích, otepích nebo podobných tvarech; dřevěné štěpky nebo třísky, piliny a dřevěný odpad a zbytky, též aglomerované do polen, briket, pelet nebo podobných tvarů, určené jako palivo.

Kódem nomenklatury celního sazebníku se rozumí kód popisu vybraných výrobků uvedený v celním sazebníku ve znění platném k 1. lednu 2018⁷²⁾.

První snížené sazbě daně podléhá zboží, které odpovídá současně kódu nomenklatury celního sazebníku a výslovně uvedenému slovnímu popisu k tomuto kódu v textové části této přílohy.

Alkoholickými nápoji se pro účely zařazení zboží do příslušné sazby daně rozumí alkoholické nápoje podle zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů.

⁷²⁾ Příloha I nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 ze dne 23. července 1987 o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku.

Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních,

ve znění zákona č. 479/2003 Sb., č. 237/2004 Sb., č. 313/2004 Sb., č. 558/2004 Sb., č. 693/2004 Sb., č. 179/2005 Sb., č. 217/2005 Sb., č. 377/2005 Sb., č. 379/2005 Sb., č. 545/2005 Sb., č. 310/2006 Sb., č. 575/2006 Sb., č. 261/2007 Sb., č. 270/2007 Sb., č. 296/2007 Sb., č. 37/2008 Sb., č. 124/2008 Sb., č. 245/2008 Sb., č. 309/2008 Sb., č. 87/2009 Sb., č. 281/2009 Sb., č. 292/2009 Sb., č. 362/2009 Sb., č. 59/2010 Sb., č. 95/2011 Sb., č. 221/2011 Sb., č. 420/2011 Sb., č. 457/2011 Sb., č. 458/2011 Sb., č. 18/2012 Sb., č. 407/2012 Sb., č. 500/2012 Sb., č. 308/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., zákona č. 201/2014 Sb., č. 331/2014 Sb., č. 157/2015 Sb., č. 315/2015 Sb., č. 382/2015 Sb., č. 188/2016 Sb., č. 243/2016 Sb., č. 453/2016 Sb., č. 65/2017 Sb., č. 183/2017 Sb., č. 4/2019 Sb., č. 80/2019 Sb., **č. 277/2019 Sb.**, č. 364/2019 Sb., č. 229/2020 Sb., č. 299/2020 Sb., č. 343/2020 Sb., č. 584/2020 Sb. a zákona **č. 609/2020 Sb.**^{*)}

^{*)} Red. pozn.: Zákon č. 609/2020 Sb. nabyl účinnosti dnem 1. 1. 2021, s výjimkou ustanovení čl. XXXI bodů 5 a 8, čl. XXXII bodů 2, 6, 9 a 13, která nabudou účinnosti dnem 1. 1. 2022 a v textu zákona jsou označeny **tučně**, a s výjimkou ustanovení čl. XXXI bodů 6 a 9 a čl. XXXII bodů 3, 7, 10 a 14, která nabudou účinnosti dnem 1. 1. 2023 a v textu zákona jsou označeny **rástrem**.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ Obecná ustanovení

§ 1 Předmět úpravy

(1) Tento zákon zapracovává příslušné předpisy Evropské unie¹⁾ a upravuje

- a) podmínky zdanění vybraných výrobků, zahříváných tabákových výrobků a surového tabáku spotřebními daněmi,
- b) způsob značení a prodeje tabákových výrobků,
- c) způsob barvení a značkování vybraných minerálních olejů,
- d) způsob značkování některých dalších minerálních olejů,
- e) sledování nakládání se zvláštními minerálními oleji a
- f) nakládání se surovým tabákem.

(2) Vybranými výrobky se pro účely spotřebních daní rozumí

- a) minerální oleje,
- b) líh,
- c) pivo,
- d) víno a meziprodukty,
- e) tabákové výrobky, které jsou předmětem daně z tabákových výrobků.

(3) Spotřebními daněmi jsou

- a) daň z minerálních olejů,
- b) daň z lihu,
- c) daň z piva,
- d) daň z vína a meziproduktů,
- e) daň z tabákových výrobků,
- f) daň ze zahříváných tabákových výrobků a
- g) daň ze surového tabáku.

(4) Orgány Celní správy České republiky vykonávají

- a) správu spotřebních daní; správu spotřebních daní při dovozu vykonávají podle právních předpisů upravujících správu cla,
- b) další působnosti podle tohoto zákona související s vybranými výrobky a se surovým tabákem; při jejich výkonu postupují podle daňového řádu s výjimkou řízení o přestupcích.

§ 2 Daňové území

(1) Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) daňovým územím České republiky území České republiky,
- b) daňovým územím Evropské unie území stanovené směrnicí Rady o obecné úpravě spotřebních daní^{1a)}
- c) členským státem členský stát Evropské unie,
- d) jiným členským státem členský stát s výjimkou České republiky,
- e) třetí země mimo daňové území Evropské unie,
- f) třetím územím území uvedené v odstavcích 3 a 4.

(2) Pro účely tohoto zákona se

- a) území Monackého knížectví považuje za území Francouzské republiky,
- b) území Jungbolzu a Mittelbergu (Kleines Walsertal) považuje za území Spolkové republiky Německo,

- c) území ostrova Man považuje za území Spojeného království Velké Británie a Severního Irsku,

- d) území San Marina považuje za území Italské republiky a

- e) výsostná území Spojeného království Akrotiri a Dhekelia považují za území Kypru.

(3) Za třetí země se pro účely tohoto zákona považují také území, za jejichž zahraniční vztahy odpovídá členský stát, území Kanárských ostrovů, Alandských ostrovů, britských Normanských ostrovů a francouzská území uvedená v článku 349 Smlouvy o fungování Evropské unie.

(4) Za třetí země se pro účely tohoto zákona považují také území ostrova Helgoland, území Büsingen, Ceuta, Melilla a Livigno.

(5) Náležitosti stanovené celními předpisy Evropské unie pro vstup vybraných výrobků na celní území Evropského společenství se použijí obdobně na vstup vybraných výrobků na celní území Evropského společenství z území uvedených v odstavci 3.

(6) Náležitosti stanovené celními předpisy Evropské unie pro výstup vybraných výrobků z celního území Evropského společenství se použijí obdobně na výstup vybraných výrobků z celního území Evropského společenství na území uvedená v odstavci 3.

§ 3 Vymezení pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) zrušeno
- b) dovozem
 1. vstup vybraných výrobků na daňové území Evropské unie, pokud tyto vybrané výrobky nejsou při vstupu na daňové území Evropské unie dočasně uskládněny nebo propuštěny do zvláštního celního režimu s výjimkou celního režimu konečného užití,
 2. propuštění vybraných výrobků do celního režimu volného oběhu,
 3. propuštění vybraných výrobků ze zvláštních celních režimů s výjimkou celního režimu konečného užití, pokud nejde o opětovné propuštění do těchto režimů,
- c) vývozem propuštění vybraných výrobků do celního režimu vývozu nebo pasivního zušlechťovacího styku a výstup z daňového území Evropské unie,
- d) podmíněným osvobozením od daně odklad povinnosti přiznat, vyměřit a zaplatit daň do dne uvedení vybraných výrobků, na něž se nevztahuje zvláštní celní režim nebo dočasné uskládnění, do volného daňového oběhu,
- e) osvobozením od daně uvedení vybraných výrobků do volného daňového oběhu, aniž vznikne povinnost přiznat, vyměřit a zaplatit daň,
- f) daňovým skladem prostorově ohraničené místo na daňovém území České republiky, ve kterém provozovatel daňového skladu za podmínek stanovených tímto zákonem vybrané výrobky vyrábí, zpracovává, skladuje, přijímá nebo odesílá, pokud tento zákon nestanoví jinak (§ 59, 78, 89 a 99), přičemž hranice takového místa nesmějí být přerušeny s výjimkou případu, kdy tímto místem prochází veřejná komunikace; správce daně může stanovit, že určité objekty a plochy tohoto místa nejsou jeho součástí,

Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, byl naposledy novelizován k 1. 6. 2021; k 1. 1. 2022 novelizován nebyl a ani se neočekává žádná novelizace pro rok 2022.

Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád,

ve znění zákona č. 30/2011 Sb., č. 458/2011 Sb., č. 167/2012 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., zákona č. 267/2014 Sb., č. 375/2015 Sb., č. 298/2016 Sb., č. 368/2016 Sb., č. 170/2017 Sb., č. 94/2018 Sb., č. 80/2019 Sb., zákona č. 111/2019 Sb., nálezu Ústavního soudu č. 337/2019 Sb., č. 283/2020 Sb. a zákona č. 527/2020 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ Úvodní ustanovení

Hlava I Předmět a účel úpravy

§ 1

(1) Tento zákon upravuje postup správců daní, práva a povinnosti daňových subjektů a třetích osob, které jim vznikají při správě daní.

(2) Správa daně je postup, jehož cílem je správné zjištění a stanovení daní a zabezpečení jejich úhrady.

(3) Základem pro správné zjištění a stanovení daně je daňové tvrzení podané daňovým subjektem.

(4) Daňovým tvrzením je

- a) řádné daňové tvrzení, a to daňové přiznání, hlášení nebo vyúčtování,
- b) dodatečné daňové tvrzení, a to dodatečné daňové přiznání, následné hlášení nebo dodatečné vyúčtování.

§ 2

(1) Předmětem správy daní jsou daně, které jsou příjmem veřejného rozpočtu, nebo snížením příjmu veřejného rozpočtu (dále jen „vratka“).

(2) Veřejným rozpočtem se pro účely tohoto zákona rozumí

- a) státní rozpočet, státní finanční aktiva nebo rezervní fond organizační složky státu,
- b) rozpočet územního samosprávného celku,
- c) rozpočet státního fondu nebo Národní fond,
- d) rozpočet Evropské unie, nebo
- e) rozpočet, o němž to stanoví zákon.

(3) Daní se pro účely tohoto zákona rozumí

- a) peněžité plnění, které zákon označuje jako daň, clo nebo poplatek,
- b) peněžité plnění, pokud zákon stanoví, že se při jeho správě postupuje podle tohoto zákona,
- c) peněžité plnění v rámci dělené správy.

(4) Daň podle odstavce 3 zahrnuje rovněž daňový odpočet, daňovou ztrátu nebo jiný způsob zdanění a příslušenství daně.

(5) Příslušenstvím daně se rozumějí úroky, penále, pokuty a náklady řízení, jsou-li ukládány nebo vznikají-li podle daňového zákona. Úroky, penále a pokuta za opožděné tvrzení daně sledují osud daně.

§ 3

Daňová povinnost vzniká okamžikem, kdy nastaly skutečnosti, které jsou podle zákona předmětem daně, nebo skutečnosti tuto povinnost zakládající.

§ 4

Tento zákon nebo jeho jednotlivá ustanovení se použijí, neupravuje-li jiný zákon správu daní jinak.

Hlava II Základní zásady správy daní

§ 5

(1) Správce daně postupuje při správě daní v souladu se zákony a jinými právními předpisy (dále jen „právní předpis“). Zákonem se pro účely tohoto zákona rozumí též mezinárodní smlouva, která je součástí právního řádu.

(2) Správce daně uplatňuje svou pravomoc pouze k těm účelům, k nimž mu byla zákonem nebo na základě zákona svěřena, a v rozsahu, v jakém mu byla svěřena.

(3) Správce daně šetří práva a právem chráněné zájmy daňových subjektů a třetích osob (dále jen „osoba zúčastněná na správě daní“) v souladu s právními předpisy a používá při vyžadování plnění jejich povinností jen takové prostředky, které je nejméně zatěžují a ještě umožňují dosáhnout cíle správy daní.

§ 6

(1) Osoby zúčastněné na správě daní mají rovná procesní práva a povinnosti.

(2) Osoby zúčastněné na správě daní a správce daně vzájemně spolupracují.

(3) Správce daně umožní osobám zúčastněným na správě daní uplatňovat jejich práva a v souvislosti se svým úkonem jim poskytne přiměřené poučení o jejich právech a povinnostech, je-li to vzhledem k povaze úkonu potřebné nebo stanoví-li tak zákon.

(4) Správce daně podle možnosti vychází osobám zúčastněným na správě daní vstříc. Úřední osoby jsou povinny vyvarovat se při správě daní nezdvouřilostí.

§ 7

(1) Správce daně postupuje bez zbytečných průtahů.

(2) Správce daně postupuje tak, aby nikomu nevznikaly zbytečné náklady. Z důvodu hospodárnosti může konat správce daně úkony pro různá řízení společně. Ze spisu, popřípadě z rozhodnutí vydaného na základě těchto úkonů, musí být zřejmé, ke kterým povinnostem a s jakým výsledkem byly úkony učiněny.

§ 8

(1) Správce daně při dokazování hodnotí důkazy podle své úvahy. Správce daně posuzuje každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti; přitom přihlíží ke všemu, co při správě daní vyšlo najevo.

(2) Správce daně dbá na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.

(3) Správce daně vychází ze skutečného obsahu právního jednání nebo jiné skutečnosti rozhodné pro správu daní.

(4) Při správě daní se nepřihlíží k právnímu jednání a jiným skutečnostem rozhodným pro správu daní, jejichž převažujícím účelem je získání daňové výhody v rozporu se smyslem a účelem daňového právního předpisu.

§ 9

(1) Správa daní je neveřejná. Osoby zúčastněné na správě daní a úřední osoby jsou povinny za podmínek stanovených tímto nebo jiným zákonem zachovávat mlčenlivost o všem, co se v souvislosti se správou daní dozvěděly.

(2) Správce daně soustavně zjišťuje předpoklady pro vznik nebo trvání povinností osob zúčastněných na správě daní a činí nezbytné úkony, aby tyto povinnosti byly splněny.

(3) Správce daně může zpracovávat osobní údaje a jiné údaje, jsou-li potřebné pro správu daní, a to jen v rozsahu, který je nezbytný pro dosažení cíle správy daní.

PŘEHLED PLATNÝCH SMLUV ČESKÉ REPUBLIKY O ZAMEZENÍ DVOJÍMU ZDANĚNÍ

(aktuální stav v době předání do tisku po Finanční zpravodaj č. 40/2021 ze dne 22. 12. 2021)

Smluvní stát	Platnost ode dne	Sbírka zákonů (event. Sbírka mezinárodních smluv)	Finanční zpravodaj	Poznámka
Albánie	10. 9. 1996	270/1996 Sb.	č. 12/96	
Arménie	15. 7. 2009	86/2009 Sb.m.s.		
Austrálie	27. 11. 1995	5/1996 Sb.	č. 2/96	Úmluva č. 32/2020 Sb.m.s. (FZ č. 15/2020)
Ázerbájdžán	16. 6. 2006	74/2006 Sb.m.s.	č. 1/2/07	
Bahrajn	10. 4. 2012	59/2012 Sb.m.s.		
Bangladéš	15. 1. 2021	8/2021 Sb.m.s.		
Barbados	6. 6. 2012	69/2012 Sb.m.s.		
Belgie	24. 7. 2000	95/2000 Sb.m.s.	č. 4/01, č. 9-10/03, č. 6-7/07, č. 4/15	Sdělení č. 127/2003 Sb.m.s. Pokyn č. D - 312 Protokol č. 17/2015 Sb.m.s. Úmluva č. 32/2020 Sb.m.s. (FZ č. 23/2020)
Bělorusko	15. 1. 1998	31/1998 Sb.	č. 5/98, č. 11/98	red. oprava č. 74/1998 Sb. Protokol č. 99/2011 Sb.m.s.
Bosna a Hercegovina	12. 5. 2010	58/2010 Sb.m.s.		
Botswana	26.11.2020	49/2020 Sb.m.s.		
Brazílie	14. 11. 1990	200/1991 Sb.m.s.		
Bulharsko	2. 7. 1999	203/1999 Sb.		
Čína	4. 5. 2011	65/2011 Sb.m.s.	č. 5/11	
Dánsko	17. 12. 2012	14/2013 Sb.m.s.	č. 3/13	Úmluva č. 32/2020 Sb.m.s. (FZ č. 34/2020)
Egypt	4. 10. 1995	283/1995 Sb.	č. 1/96	Úmluva č. 32/2020 Sb.m.s. (FZ č. 3/2021)
Estonsko	26. 5. 1995	184/1995 Sb.	č. 12/2/95, č. 3/14	red. oprava č. 17/2004 Sb.m.s.
Etiopie	30. 5. 2008	54/2008 Sb.m.s.		
Filipíny	23. 9. 2003	132/2003 Sb.m.s.	č. 11/04	
Finsko	12. 12. 1995	43/1996 Sb.	č. 2/98, č. 1/05	Úmluva č. 32/2020 Sb.m.s. (FZ č. 28/2020)
Francie	1. 7. 2005	79/2005 Sb.m.s.	č. 12/1/05, č. 11-12/06	Úmluva č. 32/2020 Sb.m.s. (FZ č. 29/2020)
Ghana	11. 8. 2020	38/2020 Sb.m.s.		
Gruzie	4. 5. 2007	40/2007 Sb.m.s.	č. 8-9/07, č. 3/10	Úmluva č. 32/2020 Sb.m.s.(FZ č. 31/2020)
Hongkong	24. 1. 2012	49/2012 Sb. m.s.	č. 4/12	
Chile	21. 12. 2016	5/2017 Sb.m.s.		Sdělení č. 71/2017 Sb.m.s. Sdělení č. 50/2018 Sb.m.s. Úmluva č. 32/2020 Sb.m.s. (FZ č. 14/2021)
Chorvatsko	28. 12. 1999	42/2000 Sb.m.s.	č. 6/00, č. 3/01	Protokol č. 82/2012 Sb. m.s. Úmluva č. 32/2020 Sb.m.s. (FZ č. 28/2021)
Indie	27. 9. 1999	301/1999 Sb.	č. 7/8/00	Úmluva č. 32/2020 Sb.m.s. (FZ č. 19/2020)
Indonésie	26. 1. 1996	67/1996 Sb.	č. 4-5/99, č. 4/10	
Írán	4. 8. 2016	47/2016 Sb.m.s.		
Irsko	21. 4. 1996	163/1996 Sb.	č. 5/98, č. 4/09 č. 2/12	Úmluva č. 32/2020 Sb.m.s. (FZ č. 12/2020)
Island	28. 12. 2000	11/2001 Sb.m.s.		Úmluva č. 32/2020 Sb.m.s. (FZ č. 36/2020)
Itálie	26. 6. 1984	17/1985 Sb.	č. 4-5/87, č. 12/97, č. 4-5/99, č. 1/1/03, č. 6/10	

Všeobecné doplňující informace vycházející z průměrné mzdy

Nařízením vlády č. 356/2020 Sb. ze dne 27. 9. 2021 se od 1. 1. 2022 stanovuje:

- všeobecný vyměřovací základ v částce 36 119 Kč,
- přepočítací koeficient pro účely důchodového zabezpečení ve výši 1,0773.

Uvedené údaje ovlivní výši důchodů přiznávaných od 1. 1. 2022, ale např. i výši stropu vyměřovacího základu pro pojistné na sociální zabezpečení, minimální výši záloh na veřejnoprávní pojištění pro osoby samostatně výdělečně činné, měsíční příjem zakládající účast zaměstnanců na nemocenském pojištění. Pro účely daně z příjmů fyzických osob ovlivňují hranici pro uplatnění 23% progresivní sazby daně a výši paušální zálohy podle § 38lk zákona o daních z příjmů.

Údaje o průměrné mzdě a maximální vyměřovací základ pro pojistné

Údaj	2021	2022
Všeobecný vyměřovací základ	34 766 Kč	36 119 Kč
Přepočítací koeficient pro účely důchodového zabezpečení	1,0194	1,0773
Průměrná mzda (zaokrouhlo na celé Kč nahoru)	35 441 Kč (34 766 × 1,0194)	38 911 Kč (36 119 × 1,0773)
Maximální vyměřovací základ pro pojistné na sociální zabezpečení (48násobek průměrné mzdy)	1 701 168 Kč pro pojistné na sociální zabezpečení (48 × 35 441)	1 867 728 Kč pro pojistné na sociální zabezpečení (48 × 38 911)

Údaje k výpočtu DPFO, zálohy na daň ze závislé činnosti a paušální daně

Údaj	2021	2022
Hranice pro uplatnění 23% sazby daně z příjmů fyzických osob	1 701 168 Kč (48 × 35 441)	1 867 728 Kč (48 × 38 911)
Hranice pro uplatnění 23% sazby daně z příjmů fyzických osob při výpočtu zálohy na daň ze závislé činnosti	141 764 Kč (4 × 35 441)	155 644 Kč (4 × 38 911)
Paušální záloha pro OSVČ v paušálním režimu	5 469 Kč (2 976 + 2 393 + 100)	5 994 Kč (3 267 + 2 627 + 100)

Údaje týkající se zaměstnanců odvozované od průměrné mzdy

Údaj	2021	2022
Měsíční příjem zaměstnanců zakládající účast na nemocenském a tím i na důchodovém pojištění (1/10 průměrné mzdy zaokrouhlená na 500 Kč dolů)	3 500 Kč (1/10 × 34 766 × 1,0194)	3 500 Kč (1/10 × 36 119 × 1,0773)

Údaje týkající se OSVČ odvozované od průměrné mzdy

Údaj	2021	2022
Roční zisk OSVČ odpovídající maximálnímu vyměřovacímu základu pro pojistné na důchodové pojištění	3 402 336 Kč pro sociální pojištění (50 % z této částky = 1 701 168 Kč)	3 735 456 Kč pro sociální pojištění (50 % z této částky = 1 867 728 Kč)
Roční zisk zakládající u OSVČ s vedlejší činností povinnou účast na důchodovém zabezpečení (2,4násobek nezaokrouhlené průměrné mzdy, zaokrouhlo na Kč nahoru)	85 058 Kč (2,4 × 34 766 × 1,0194)	93 387 Kč (2,4 × 36 119 × 1,0773)
Minimální měsíční vyměřovací základ pro platbu zálohy na pojistné na důchodové pojištění (1/4 průměrné mzdy zaokrouhlo na celé Kč nahoru)	8 861 Kč (1/4 průměrné mzdy 35 441)	9 728 Kč (1/4 průměrné mzdy 38 911)
Měsíční vyměřovací základ pro platbu zálohy na pojistné na důchodové pojištění u OSVČ v paušálním režimu (1/4 průměrné mzdy zvýšené o 15 %, zaokrouhlo na celé Kč nahoru)	10 190 Kč (1/4 průměrné mzdy 35 441 × 115 %)	11 187 Kč (1/4 průměrné mzdy 38 911 × 115 %)
Minimální záloha na pojistné na důchodové pojištění pro OSVČ s hlavní činností (29,2 % z 1/4 průměrné mzdy zaokrouhlené na celé Kč nahoru, zaokrouhlo na celé Kč nahoru)	2 588 Kč (29,2 % × 8 861)	2 841 Kč (29,2 % × 9 728)
Záloha na pojistné na důchodové pojištění pro OSVČ v paušálním režimu (29,2 % z 1/4 průměrné mzdy zvýšené o 15 % zaokrouhlené na celé Kč nahoru, zaokrouhlo na celé Kč nahoru)	2 976 Kč (29,2 % × 10 190)	3 267 Kč (29,2 % × 11 187)

STORMWARE
POHODA
Ekonomický software

Stabilní jistota na cestě Vaším podnikáním

- ✓ Legislativu sledujeme za Vás,
software je vždy aktuální
- ✓ Zákaznická podpora v ceně,
naši konzultanti Vám pomohou s prací
v programu i nastavením nových funkcí
- ✓ Online kurzy zdarma pro rychlé zaškolení

www.pohoda.cz

Volejte zdarma:

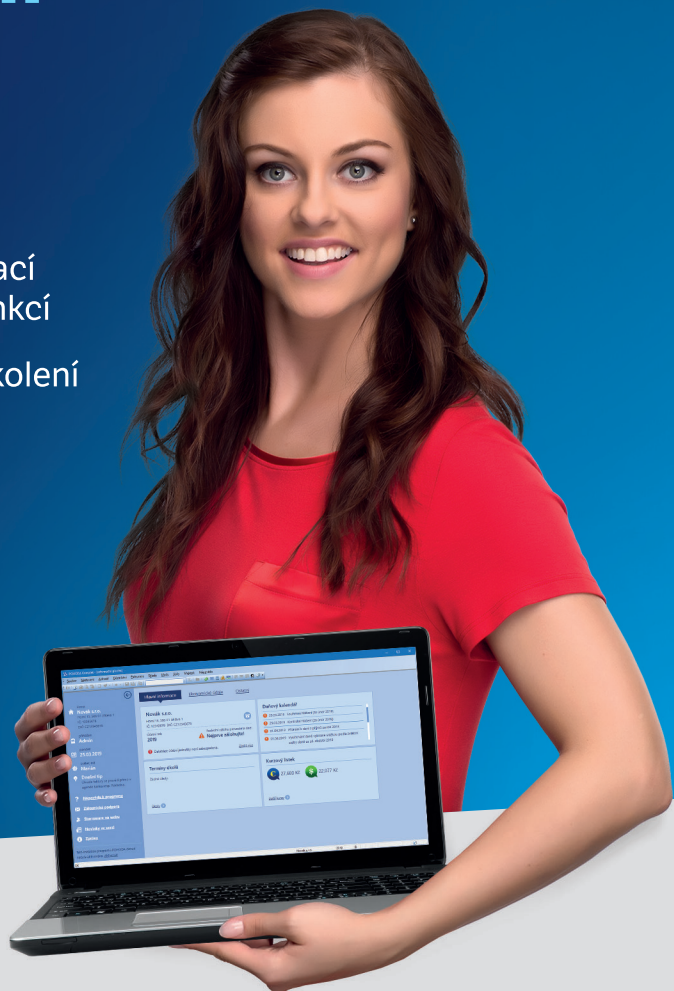
800 178 278

mPOHODA

Aplikace, se kterou vystavíte
doklady z mobilu nebo tabletu.

Propojení s programem POHODA

www.mpohoda.cz

9 788075 543479

Doporučená cena 139 Kč